លក្ខណៈល្អប្រសើរនៃការចិញ្ចឹមមាន់ពូជក្នុងស្រុក

ពូជមាន់ក្នុងស្រុកដែលប្រទះឃើញញឹកញាប់ជាងគេ គឺមាន់គក មាន់សំពៅ មាន់ប្រជល់ មាន់កណ្តួង មាន់ថៃ មាន់សំឡី មាន់ក្រញាស់ មាន់ខ្មៅ មាន់ស្គួយ ។ល។

មាន់គក

មាន់សំពៅ

មាន់ប្រជល់

មាន់កណ្តួង

មាន់ថៃ

មាន់សំឡី

មាន់ក្រញាស់

មាន់ខ្មៅ

មាន់ស្គួយ

គុណសម្បត្តិនៃការចិញ្ចឹមមាន់ពូជក្នុងស្រុកៈ

- ធន់ទៅនឹងអាកាសធាតុ និងការលំបាកគ្រប់បែបយ៉ាង
- មិនចាំបាច់ផ្តល់នូវចំណីផ្សំ (ក្រុមហ៊ុន) ទាំងស្រុង ដោយអាចផ្សំពីចំណីធម្មជាតិ ដែលអាចរកបាននៅក្នុងភូមិ និងមានតម្លៃថោកសមរម្យ
- ងាយស្រួលក្នុងការថែទាំ
- ផ្តល់ស៊ុត ក្រាបភ្ញាស់ និងបណ្តើរកូនដោយខ្លួនវា
- មិនសូវកើតជម្ងឺ និងទប់ទល់ជាមួយជម្ងឺកាចសាហាវបានមួយចំនួន
- សាច់មាន់ស្រុកមានរសជាតិឆ្ងាញ់ និងពេញនិយម
- តម្រូវការទីផ្សារខ្ពស់ (មាន់សាច់ និងស៊ុត) និងមានតំលៃល្អ

ជំពូក ១
ទ្រុងសម្រាប់ចិញ្ចឹមមាន់

ទ្រុងមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ការពារមាន់ធំ និងកូនមាន់ ពីការយាយីបំផ្លាញផ្សេងៗ និងអាចទប់ទល់អាកាសធាតុប្រែប្រួល ជាពិសេសកូនមាន់តូចៗ ទ្រុងមាន់ដែលល្អត្រូវមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម ៖

- ទីធ្លាទូលាយ
- មានខ្យល់អាកាសស្រឡះល្អ និងស្ងួត
- ងាយស្រួលក្នុងការបោសសម្អាត និងអនាម័យ
- មានទ្រនំសម្រាប់មាន់ដេក
- មានសំបុកគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មេមាន់ពង និងក្រាបពង

ដើម្បីឱ្យការចិញ្ចឹមមាន់បានរីកចំរើន និងធានាសុវត្ថិភាពនោះ កសិករត្រូវអនុវត្តតាមបច្ចេកទេសសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

១. ទំហំទីកន្លែងរស់នៅ

សម្រាប់មេមាន់មួយក្បាល និងកូនមាន់ពី១៥ ទៅ ២០ក្បាល ត្រូវការទំហំផ្ទៃដី ១.៥ម × ១.៥ម ។ ដូច្នេះ បើចិញ្ចឹមមេមាន់ ២០ក្បាល កសិករត្រូវមានផ្ទៃដីប្រហែល ៦០-៨០ម² ហើយដើម្បីឱ្យកូនមាន់មានចំនួនច្រើន និងចិញ្ចឹមបំប៉នរហូតដល់ពេលលក់មានសុខភាពល្អ កសិករត្រូវមានដីប្រមាណ១០០-១២០ម²។

២. ទ្រុងសម្រាប់ថែរក្សាកូនមាន់

ដើម្បីឱ្យកូនមាន់អាយុពី ១ ទៅ ៣០ថ្ងៃលូតលាស់ល្អ ត្រូវ ៖

- ធ្វើទ្រុងផុតពីដីកំពស់កន្លះម៉ែត្រ
- បាតទ្រុង និងជញ្ជាំងអាចធ្វើពីបន្ទះឫស្សី ឬក៏សំណាញ់ដែក ឬនីឡុង។
- បាតទ្រុងត្រូវក្រាលអង្កាម ឬកំទេចអាចម៍រណា (ដើម្បីរក្សាកំដៅ) រហូតដល់កូនមាន់មានអាយុ ៣០ថ្ងៃ ទើបលែងដាក់ ។
- ជញ្ជាំងទ្រុង និងពីលើទ្រុងពទ្ធ័ដោយបាវ ឬក្រដាសដើម្បីរក្សាកំដៅ ពិសេសពេលយប់ និងអាកាសធាតុត្រជាក់។

បញ្ជាក់:

នៅពេលកូនមាន់អាយុបាន ៣០ថ្ងៃ ត្រូវបញ្ជូនទៅដាក់ក្នុងទ្រុងបំប៉ន រហូតដល់ពេលលក់ ។

ទ្រុងកូនមាន់ជញ្ជាំងធ្វើពីបន្ទះរនាបឫស្សី

ទ្រុងកូនមាន់ជញ្ជាំងធ្វើពីសំណាញ់

ដើម្បីរក្សាកំដៅ ត្រូវបាំងជុំវិញទ្រុងកូនមាន់

សំយ៉ាបរោងសម្រាប់ដាក់ទ្រុងកូនមាន់

៣. ទ្រុងសម្រាប់មាន់ធំ

ជាទូទៅការចិញ្ចឹមមាន់មាន ២ របៀបសំខាន់ៗ គឺការចិញ្ចឹមលែង និងចិញ្ចឹមដាក់ទ្រុង ។

តើត្រូវចិញ្ចឹមមាន់ក្នុងសណ្ឋានទ្រុងទីធ្លាបិទជិតយ៉ាងដូចម្តេច?

សណ្ឋានទ្រុងនេះ គឺនៅពេលយប់បញ្ចូលមាន់ឱ្យដេកនៅក្នុងទ្រុង ចំណែកឯពេលថ្ងៃព្រលែងឱ្យដើរស៊ីក្នុងរបងសំណាញ់បិទជិត ។

គុណសម្បត្តិនៃការចិញ្ចឹមដាក់ទ្រុងគឺ :

- ងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រង
- ងាយស្រួលក្នុងការផ្តល់ចំណី និងការថែទាំ
- ងាយស្រួលក្នុងការចាក់ថ្នាំការពារ និងការតាមដានជម្ងឺ និងការធ្វើអនាម័យ
- ការពារការឆ្លងរាលដាលនៃជម្ងឺ ដែលឆ្លងរាតត្បាតពីខាងក្រៅ
- ការពារ និងរាំងពីការបំផ្លាញដោយសត្វផ្សេងៗ

ប៉ុន្តែទ្រុងរបៀបនេះ ត្រូវការចំណាយដើមទុនច្រើនក្នុងការសាងសង់ និងធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញ សម្រាប់ឱ្យមាន់ ដើរខាងក្នុង ហើយម្យ៉ាងទៀតត្រូវចំណាយចំណីស្ទើរតែទាំងស្រុងសម្រាប់ផ្តល់ឱ្យមាន់ស៊ី ។

៣.១. ការសាងសង់ទ្រុងមាន់

ទ្រុងមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ការពារមាន់ឱ្យចៀសផុតពីកត្តាចង្រៃផ្សេងៗដែលមកយាយី។ ហេតុនេះ ទ្រុងត្រូវសាងសង់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស ។ ដំបូងកសិករជ្រើសរើសទីកន្លែងដែលមានទីទួល ឬមិនលិចទឹក ហើយចាក់ដីបំពេញឱ្យបានខ្ពស់ជាងផ្ទៃដីធម្មតា ដោយបុកបង្ហាប់ល្អ ដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យទឹកភ្លៀង ហូរកាត់ក្នុងទ្រុង ។ ចំពោះផ្ទៃដីដែលចាក់ នេះត្រូវធំជាងតួរោង ០,៥ ម៉ែត្រ ជុំវិញ ។

- ទំហំរោងមាន់ (ទ្រុងដេកយប់) ៥ម x ១០ម ដែលចែកជាខ័ណ្ឌៗដោយសំណាញ់
- ខាងក្រៅរោងព័ទ្ធសំណាញ់ ជាខ័ណ្ឌៗ កុំឱ្យមាន់ចេញក្រៅ
- តួររោង និង សសរធ្វើពីឈើ
- ជញ្ជាំងទ្រុងធ្វើពីបន្ទះឬស្សី ដែលគម្លាតពីមួយទៅមួយប្រវែង ១ ស.ម
- ទ្រុងមានកម្ពស់ជើងរៀង ១,៧ ម និងសសរកណ្តាលកម្ពស់ ៣,២ ម
- ដំបូលគួរធ្វើពីស្បូវ ឬ ពីស្លឹកត្នោត
- គ្រោងទ្វារធ្វើពីកូនឈើ ឬ ពីឬស្សី
- ដាក់ទ្រនំដេកកំពស់ពីដី ៧០ ស.ម និងមានបន្ទាធ្មើរ ៧០ ស.ម
- សំបុកសម្រាប់មេមាន់ពង ត្រូវនៅខ្ពស់ជាងទ្រនំដេក
- ត្រូវធ្វើជណ្តើរសម្រាប់មេមាន់ឡើងក្រាបពង និង មាន់ឡើងដេក

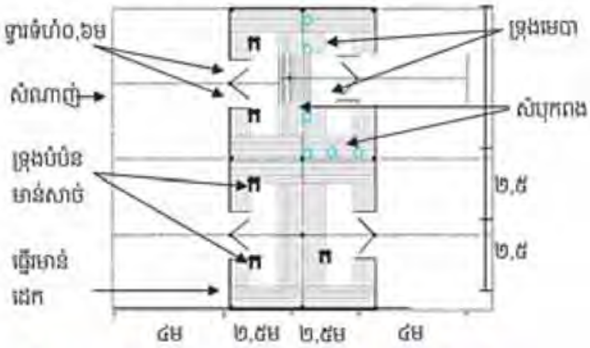

ប្លង់គំរូទ្រុងមាន់ សណ្ឋានទ្រុងទីធ្លាបិទជិត (មើលចំពីលើ)

តួរោងទាំងមូលរបស់ទ្រុងមាន់

នៅជុំវិញទ្រុង ជាការល្អត្រូវដាំដើមកន្ទំថេត ដើមងប់ ត្រកួន ដំឡូងឈើ ដើម្បីផ្តល់ជាអាហារបន្ថែមដ៏ល្អសម្រាប់មាន់។

៣.២. ទ្រនំ ឬ ផ្ទើរសម្រាប់មាន់ដេក

- ទ្រនំងាយស្រួលប្រមូលលាមកធ្វើជី និងងាយស្រួលសម្អាត
- ទ្រនំត្រូវទាបជាងសំបុក
- ចន្លោះផ្ទើរបង្គងមានប្រវែង ២០សង់ទីម៉ែត្រ ឬ ២តឹក

ផ្ទើទ្រនំសម្រាប់មាន់ដេកធ្វើពីបន្ទះឬស្សី

៣.៣. សំបុកមេមាន់

- ត្រូវរៀបចំសំបុកមុនមេមាន់រកពង
- ចំនួនសំបុកត្រូវឱ្យស្មើគ្នាជាមួយចំនួនមេមាន់
- សំបុកអាចធ្វើពីបង្គីរ ឬស្សី កេស ។ល។
- សំបុកដាក់ ឬ ចងជាប់នឹងទ្រុង នៅកន្លែងមិនសូវមានពន្លឺ
- សំបុកអាចធ្វើពីចំបើងស្ងួត ឬស្លឹកចេក ដាក់ឲ្យក្រាស់ ដើម្បីផ្តល់កំដៅដល់ស៊ុតញាស់ល្អ
- ដើម្បីកំចាត់ស្រមើរក្នុងសំបុកត្រូវដាក់កំទេចថ្នាំជក់ ឬស្លឹកចេក ឬស្លឹកសាវម៉ាវព្រៃ ដាក់នៅពីក្រោមសំបុក។

សំបុកសម្រាប់មាន់ពង

៤. ស្នូកចំណី និងស្នូកទឹក

ត្រូវដាក់ស្នូកទឹក និងស្នូកចំណីឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មាន់ ។ ដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយទិញ និងការកំពប់បាត់បង់ចំណី កសិករគួរកែច្នៃនូវសំភារៈដែលមានស្រាប់នៅក្នុងភូមិ ឬមានតម្លៃថោកៗ សម្រាប់ធ្វើជាស្នូកចំណី ។ អ្នកចិញ្ចឹមអាចយកប៊ីដុង ឬកានជ័រមកច្នៃជាស្នូកចំណីដែលបង្ហាញដូចរូបខាងក្រោម ៖

ស្នូកចំណីកូនមាន់ធ្វើពីដបជ័រ

ស្នូកចំណីកូនមាន់ជំទង់ធ្វើពីធុងជ័រ

ស្នូកចំណីកូនមាន់ជំទង់ធ្វើពីប៊ីដុងជ័រ

កំប៉ុងទឹកជ័រសម្រាប់មាន់ផឹក

ជំពូក ២
ពូជ និងការបង្កាត់ពូជមាន់

ពូជមាន់ក្នុងស្រុក មានលក្ខណៈសម្បត្តិល្អសមស្របសម្រាប់កសិករចិញ្ចឹម និងពង្រីកផលិតកម្ម ។មាន់ឈ្មោលអាចបង្កាត់ពូជបាន លុះត្រាតែវាមានអាយុ ៦ខែ ចំណែកឯមាន់ញីពេញវ័យ និងចាប់ផ្តើមពងនៅពេលដែលវាមានអាយុ ៤-៥ខែ តែវាអាចបង្កកំណើតបាន លុះត្រាតែវាមានអាយុ ៥-៦ខែ ។ ប្រសិនបើ មេមាន់មានសុខភាពល្អ និងមានចំណីគ្រប់គ្រាន់ វានឹងផ្តល់ស៊ុតរៀងរាល់ពេកព្រឹកព្រលឹម ។

១. ការបង្កកំណើត

បន្ទាប់ពីពាក់មេ ស្ពែមរស់នៅក្នុងបំពង់នាំអូវុលបាន ២-៣សប្តាហ៍ ។ ស្ពែមអាចមានលទ្ធភាពបង្កកំណើតពេញលេញបានក្នុងរយៈពេល ៦ថ្ងៃ ។ បន្ទាប់ពីនេះលទ្ធភាពបង្កកំណើតរបស់វាថយចុះ ៖

- បន្ទាប់ពីពាក់រួច នៅថ្ងៃទី ១០ លទ្ធផលបង្កកំណើតបានត្រឹមតែ ៥០%
- បន្ទាប់ពីពាក់រួច នៅថ្ងៃទី ១៩ លទ្ធផលបង្កកំណើតបានត្រឹមតែ ១៥%

ជាទូទៅមេមាន់ពងក្នុងមួយលើកៗបានពី ៨-១៣គ្រាប់ ដោយមួយថ្ងៃពងមួយគ្រាប់ ។

២. ការបង្កជាស៊ុត និងការក្រាប

បន្ទាប់ពីផ្នែកអង្គលឿងនៃស៊ុតត្រូវបានបង្កកំណើតរួច មិនយូរប៉ុន្មានវានឹងក្លាយជាស៊ុតពេញលេញ ហើយត្រូវបានបញ្ចេញមកក្រៅ ។ អំប្រីយ៉ុងនឹងលូតលាស់ដោយខ្លួនឯង ដោយមិនត្រូវការជំនួយពីមេ លើកលែងតែការក្រាបផ្តល់កំដៅ ។

- ស៊ុតត្រូវការសំណើម និងសីតុណ្ហភាពសមស្រប ដើម្បីញាស់ (៣៨-៣៩អង្សាសេ)
- មេមាន់ក្រាបលើស៊ុតពី ៨-១៣គ្រាប់
- មេមាន់ប្រើចំពុះបង្វិលស៊ុតជាប្រចាំ ដើម្បីការពារកុំឲ្យអំប្រីយ៉ុងស្អិតជាប់សំបក និងដើម្បីផ្តល់អុកស៊ីសែន
- មាន់ក្រាបក្នុងរយៈពេល ២១ថ្ងៃ

៣. ការជ្រើសរើសស៊ុតសម្រាប់ភ្ញាស់

- ស៊ុតដែលត្រូវជ្រើសរើសយកមកភ្ញាស់ ត្រូវតែមានទំហំ រូបរាង និងពណ៌ល្អ
- មេមាន់ចាស់ និងមេមាន់ពងដំបូងតែងតែផ្តល់ស៊ុតដែលមានទំហំតូច ដូច្នេះកូនដែលញាស់មកក៏តូចដែរ
- មិនត្រូវភ្ញាស់ស៊ុតក្រខ្វក់ឡើយ
- មិនត្រូវធ្វើការលាងសំអាតស៊ុតទេ ព្រោះវានឹងបំផ្លាញប្រព័ន្ធការពារពីធម្មជាតិរបស់ស៊ុត ។

៤ .ការភ្ញាស់ស៊ុត និងការញាស់

ការភ្ញាស់មានពីររបៀប គឺការភ្ញាស់តាមធម្មជាតិ និងការភ្ញាស់ដោយម៉ាស៊ីន ។

ការភ្ញាស់តាមធម្មជាតិ

- ទុកស៊ុតនៅស្ងៀមក្នុងសំបុក ដើម្បីទុកឲ្យមេក្រាបពង
- សំបុកត្រូវតែគ្មានស្រមោច ឬចៃ
- នៅពេលមេមាន់ពងអស់ វាចាប់ផ្តើមក្រាប
- ក្នុងកំឡុងពេលក្រាបនេះ មេមាន់តែងតែចាកចេញពីសំបុករយៈពេល ១៥នាទី ដើម្បីរកចំណី ពេលនេះមេមាន់មិនសូវស៊ីច្រើនទេ ដូចនេះមុន

ពេលក្រោយវា ត្រូវតែមានសុខភាពល្អ

- ដំណើរការញាស់មានរយៈពេលពី ៤-១២ម៉ោង (មុនពេលកូនមាន់បំបែកសំបកចេញ)
- កូនមាន់បំបែកសំបកចេញដោយខ្លួនឯង ហើយមានសភាពសើម និងអស់កម្លាំង
- រយៈពេល ២-៣ ម៉ោង ក្រោយពីញាស់ វានឹងដេក ហើយសម្រាក
- ក្រោយពេលរោមស្ងួត កូនមាន់នឹងធ្វើចលនា
- ផ្នែកលឿងនៃស៊ុតដែលមាននៅក្នុងខ្លួនវា នៅជាប់រហូតដល់ ៤៨ម៉ោង

ការភ្ញាស់ដោយប្រើទូរភ្ញាស់

- មិនចាំបាច់ប្រញាប់យកស៊ុតទៅដាក់ក្នុងទូរភ្ញាស់ឡើយ
- គេអាចរក្សាស៊ុតបានរយៈពេល ៦ថ្ងៃ ដោយដាក់ក្នុងបន្ទប់ត្រជាក់
- ដើម្បីការពាររំហួតទឹកចេញ ត្រូវរក្សាស៊ុតក្នុងថង់ប្លាស្ទិក ឬថង់ធ្វើពីកប្បាសដែលស្អាតល្អ
- រក្សានៅកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាព
- ទូរភ្ញាស់ត្រូវធានាថាមានចរន្តខ្យល់នាំអុកស៊ីសែនចូល និងនាំឧស្ម័នកាបូនិកចេញ ព្រមទាំងនាំសំណើម
- រក្សាសីតុណ្ហភាពឲ្យនៅថេរ ក្នុងរង្វង់ ៣៧.៥ អង្សាសេ
- ត្រួតពិនិត្យសំណើម ដោយថ្លឹងស៊ុតមុនដាក់ក្នុងទូរភ្ញាស់ និងនៅពេលភ្ញាស់បាន ១៨ថ្ងៃ (ប្រសិនបើបាត់បង់សំណើមលើស ២០% បានន័យថាខ្យល់ស្ងួតខ្លាំង តែបើបាត់បង់តិចជាង ១០% គឺខ្យល់មានសំណើមខ្ពស់)

ទូរភ្ញាស់អគ្គីសនី

ការបង្វិល

ការបង្វិលស៊ុត ជាគោលបំណងដ៏សំខាន់ដើម្បីឲ្យស៊ុតលឿង នៅចំកណ្តាលស៊ុត ។ ប្រសិនបើគ្មានការបង្វិលទេអំប្រ៊ីយ៉ុងដំបូងនឹងងាប់ដូចនេះលទ្ធផលញាស់ទាប ។

ចំពោះការភ្ញាស់ដោយធម្មជាតិ មេមាន់តែងប្រើ

ក្នុងកំឡុងពេលបីថ្ងៃចុងក្រោយ អំប្រ៊ីយ៉ុងនឹងបង្វិលទៅរកទីតាំងញាស់

ចំពុះ ដើម្បីបង្វិលស៊ុត ។ ប៉ុន្តែចំពោះការភ្ញាស់ដោយទូរភ្ញាស់វិញ ត្រូវបង្វិលស៊ុតឲ្យបាន ៤ដងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ក្រោយពេលដាក់ភ្ញាស់បាន ១៤ថ្ងៃ មិនចាំបាច់បង្វិលស៊ុតទៀតទេ ជាពិសេស ៣ថ្ងៃចុងក្រោយនៃការភ្ញាស់មិនត្រូវបង្វិលស៊ុតឡើយ ។

ក្នុងកំឡុងពេលបីថ្ងៃចុងក្រោយ អំប្រីយ៉ុងនឹងបង្វិលទៅរកទីតាំងញាស់

ការឆ្លុះស៊ុត

បន្ទាប់ពីភ្ញាស់បាន ១សប្តាហ៍ តាមរយៈការឆ្លុះ យើងអាចឃើញបណ្តាញសរសៃឈាមព័ទ្ធជុំវិញចំណុចខ្មៅ នោះមានន័យថាអំប្រីយ៉ុងលូតលាស់ល្អ ។

ការឆ្លុះនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ឲ្យយើងយកស៊ុតដែលខូចចេញ ចៀសវាងក្លិនស្អុយ នៅក្នុងទូរភ្ញាស់ ។

ដើម្បីឆ្លុះស៊ុតបាន ត្រូវដាក់ពន្លឺក្នុងប្រអប់មួយដែលមានចោះប្រហោងប៉ុនទំហំស៊ុត ។

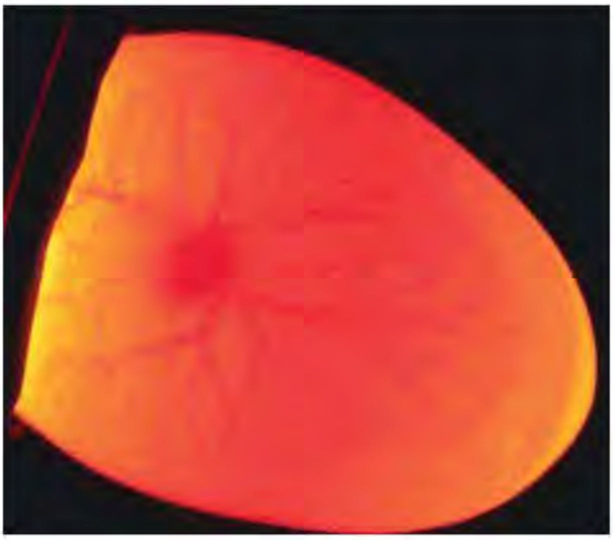

ការឆ្លុះស៊ុត

ក្នុងកំឡុងពេលបីថ្ងៃចុងក្រោយ អំប្រីយ៉ុងនឹងបង្វិលទៅរកទីតាំងញាស់

៥ ការជ្រើសរើសកូនមាន់ចិញ្ចឹម

- រាងល្អ ក្លៀវក្លា ជើងលឿង
- ចំពោះកូនមាន់ដែលរោមស្អិតជាប់គ្នា ហើយពោះធ្លាក់ ឬរឹង និងមានព៌ណខៀវមិនគួរយកមកចិញ្ចឹមទេ។

កូនមាន់មានសភាពរស់រវើក និងក្លៀវក្លា

៦ ការជ្រើសរើសបាមាន់

- រាងល្អ ក្លៀវក្លា ជើងលឿង
- មាឌធំ ទម្ងន់ ២,៥ គីឡូក្រាម
- ពូកែជាន់មេ (បង្កាត់ពូជ)
- មានអាយុចាប់ពី ៩ ខែ ឡើង តែមិនត្រូវលើសពី ៣ ឆ្នាំឡើយ
- មានមេបាដែលមានកូនច្រើន និងគ្មានជម្ងឺឆ្លង

បាមាន់មាឌធំ និងសុខភាពល្អ

៧ ការជ្រើសរើសមេមាន់

- រាងល្អ ខ្លាំងមាំ ជើងលឿង
- គ្មានជំងឺ និងសុខភាពល្អ
- ត្រូវមានអាយុ ៧ ខែឡើង និងមានទម្ងន់ច្រើនជាង ១,២ គីឡូក្រាម
- រើសចេញពីមេមាន់ដែលបានផ្តល់កូន ៤ សារក្នុងមួយឆ្នាំយ៉ាងតិច
- ពងមួយសារពី ១០ ទៅ ១២ ពង ហើយអត្រាញាស់ ពី ៨ ក្បាលឡើង ហើយដែលកូនមាន់ទាំងនោះសកម្ម និងក្លៀវក្លា។

ពូជមេមាន់មានមាឌធំ និងជើងសម្បុរលឿត

សំគាល់:

មេ និងបា គួរមានស្រការជើងក្រាស់ល្អ ជើងមាំ សិរក្រហម ស្បែកកស្តើងទន់ ។ បា១ក្បាល សម្រាប់មេ ៦ ទៅ ៧ ក្បាល។

៨. ការបង្កាត់ពូជមាន់

យើងអាចជ្រើសរើសពូជមាន់មកចិញ្ចឹម អាស្រ័យលើគោលបំណងរបស់អ្នកចិញ្ចឹម ។ ពូជមាន់ក្នុងស្រុកមានលក្ខណៈសមស្របបំផុតសម្រាប់ស្ថានភាពកសិករក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។ បើអ្នកចិញ្ចឹម ចង់បានផលិតកម្មសាច់ខ្ពស់ និងលូតលាស់លឿន ត្រូវយកពូជមាន់មេក្នុងស្រុកបង្កាត់ជាមួយពូជកូនកាត់នាំចូល ដូចជា៖ ពូជកូនកាត់អ៊ីសាប្រោន (ខេអាយ) ជាដើម ។ ប៉ុន្តែត្រូវជ្រើសរើសប្រភេទពូជនាំចូលដែលមានសម្បុរប្រហាក់ប្រហែលពូជក្នុងស្រុក ទើបងាយស្រួលលក់ និងមានតម្រូវការសម្រាប់ទីផ្សារខ្ពស់ ។

ពូជក្នុងស្រុក

- ស៊ាំទៅនឹងមជ្ឈដ្ឋានបានខ្ពស់
- សមស្របទៅនឹងអ្នកចិញ្ចឹមតូចតាច ព្រោះវាអាចដើរកកាយរកស៊ីដោយខ្លួនឯង និងងាយស្រួលចិញ្ចឹម
- វាមានដងខ្លួនតូច ដូចនេះវាត្រូវការចំណីតិចដែរ
- ពេញវ័យនៅអាយុ ២៨សប្តាហ៍
- ផ្តល់ស៊ុតតិច (៤០-៦០ គ្រាប់ក្នុងមួយឆ្នាំ) និង
- ស៊ុត មានទម្ងន់ពី ២៥-៤៥ក្រាម ក្នុងមួយគ្រាប់

- ចំនួនកូនមាន់ញាស់ក្នុងមួយសំបុកទាប (មួយសម្បុកជាមធ្យម ៧ក្បាល)
- វដ្តផលិតកម្មវែង (ពង ១៦ថ្ងៃ ក្រាប ២១ថ្ងៃ បណ្តើរកូន ៤២ថ្ងៃ)
- មេមាន់ភាគច្រើនផលិតកូនបានពី ៤-៥ដងក្នុងមួយឆ្នាំ
- បញ្ហាកង្វះចំណី ជម្ងឺ ពពួកសត្វចង្រៃ និងគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ ធ្វើឲ្យអត្រាស្លាប់មានដល់ពី ៦០-៧០%
- ស៊ុតភាគច្រើន ទុកសម្រាប់ភ្ញាស់ មិនមែនសម្រាប់លក់ ឬសម្រាប់ហូបទេ
- អាយុលើសពី ៦ខែ មានទម្ងន់ត្រឹមតែ ១.២-១.៥គ្រ
- បរិមាណសាច់ទាប តែមានរសជាតិ

មេមាន់ពូជក្នុងស្រុកបណ្តើរកូន ៩ក្បាល

មេមាន់បណ្តើកូនលើស ១ខែ ទោះកូននៅតែបីក្បាល

ជំពូក ៣
វដ្តផលិតកម្មមាន់ និងការថែរក្សាកូនមាន់

១. វដ្តផលិតកម្មមាន់

វដ្តផលិតកម្ម ឬ រយៈពេលញាស់មួយសំបុករបស់មេមាន់ ១ក្បាល មានរយៈពេល ៥៦ថ្ងៃ ប្រសិនបើអ្នកចិញ្ចឹមអនុវត្តតាមបច្ចេកទេសបង្ហាញខាងក្រោម។ ដូច្នេះមេមាន់ ១ក្បាល អាចទទួលបានកូនមាន់ជាមធ្យម ៥-៧ សំបុក ក្នុង ១ឆ្នាំ។

គំនូសតាងវដ្តផលិតកម្មកូនមាន់

សំគាល់:

បើសិនជាកសិករមានបទពិសោធន៍គ្រប់គ្រាន់ នោះកសិករអាចបំបែកកូនចេញពីមេ បន្ទាប់ពីញាស់រួចភ្លាម ដូច្នេះក្នុង ១ឆ្នាំ កសិករអាចទទួលបានកូនមាន់ពី ៧-៨សំបុក សម្រាប់មេមួយក្បាល ។ ប៉ុន្តែកូនមាន់ទាំងនោះត្រូវការថែរក្សាយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ។

២. ការថែរក្សាកូនមាន់ទើបញាស់

កូនមាន់ដែលទើបញាស់ងាយរងគ្រោះ និងអត្រាស្លាប់ខ្ពស់ប្រសិនបើមិនបានថែរក្សាត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះ ដើម្បីការពារកូនមាន់កុំឱ្យស្លាប់ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម:

- ថែរក្សានៅកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាព
- កម្រាលត្រូវតែស្ងួត (អាចប្រើចំបើង ឬអង្កាម) ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការប្រមូលជាប្រចាំ
- ដាក់កូនមាន់ ២០ក្បាល ក្នុង ១ម^2
- កន្លែងដែលមានបរិយាកាសក្ដៅល្មម និងស្អាតល្អ

* ផ្ដល់នូវទឹក និងចំណីអាហារដែលងាយស្រួលរំលាយ និងគ្រាប់ល្អិតៗឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់។

តើត្រូវបំបែកកូនមាន់ ចេញពីមេនៅអាយុ ១០ថ្ងៃ ដូចម្ដេច ?

ក. រៀបចំទ្រុងសម្រាប់ដាក់កូនមាន់រួចជាស្រេច ដោយបាតទ្រុងដាក់អង្កាម ឬកំទេចអាចម៍រណារ

ខ. ត្រូវយកទាំងមេ និងកូន ទៅដាក់ក្នុងទ្រុងកូនមាន់ជាមួយគ្នា ក្រោយពីកូនញាស់អស់

គ. ពេលកូនមាន់អាយុបាន ១០ថ្ងៃ ត្រូវដកមេចេញពីកូនទៅដាក់ក្នុងទ្រុងមេពង ។ មិនអនុញ្ញាតឱ្យមេមាន់ចូលក្នុងទ្រុង ឬមកក្បែរកូនមាន់ឡើយ ។

ឃ. ត្រូវយកបាវ ឬក្រដាសព័ទ្ធជុំវិញទ្រុងកូនមាន់ដើម្បីរក្សាកំដៅ ។

បើសិនត្រជាក់ខ្លាំង ឬ ពេលយប់ ត្រូវបន្ថែមកំដៅដោយប្រើក្អមធ្យូងកំដៅ ឬអំពូលភ្លើង(មូល) ៧០វ៉ាត់ ។

ង. កូនមាន់អាយុបាន ១ខែ ត្រូវយកទៅចិញ្ចឹមនៅក្នុងទ្រុងបំប៉នរហូតដល់ពេលលក់។

តើត្រូវផ្ដល់កំដៅកូនមាន់ដូចម្ដេច ដើម្បីឱ្យលូតលាស់ល្អ ?

ការក្រុងរបស់មេៈ បើសិនមេមាន់ វាក្រុងកូនរបស់វាក្រោមស្លាប នោះកូនមាន់ នឹងទទួលកំដៅពីមេវា ៣៥-៣៧ អង្សាសេ។

ការចិញ្ចឹមគ្មានមេៈ ត្រូវផ្ដល់កំដៅឱ្យកូនមាន់ដូចមេមាន់ដែរ

* បើសីតុណ្ហភាពទាប នោះកូនមាន់នឹងខ្សោយ រងា ឈឺ ហើយបណ្ដាលឱ្យការលូតលាស់យឺត
* បើសីតុណ្ហភាពខ្ពស់នឹងធ្វើឱ្យរោមកូនមាន់ដុះមិនល្អ
* ត្រូវត្រៀមកំដៅសម្រាប់កូនមាន់
* ត្រូវផ្ដល់ទឹក និងចំណីឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងមានគុណភាព

ផ្ដល់កំដៅកូនមាន់ដោយប្រើរងើកធ្យូង

ផ្ដល់កំដៅកូនមាន់ដោយប្រើអំពូលភ្លើងមូល

សញ្ញាបង្ហាញពីកំដៅក្នុងទ្រុងកូនមាន់

* កំដៅល្មមគ្រប់គ្រាន់ៈ កូនមាន់ដើររកស៊ីរាយប៉ាយល្អពេញក្នុងទ្រុង
* កំដៅខ្លាំងជ្រុលៈ កូនមាន់ឃ្លាតឆ្ងាយពីប្រភពកំដៅ ឬ ស្រែកយំពេញទ្រុង ឬ រត់ប្រសេចប្រសាច
* កំដៅត្រជាក់ខ្លាំងៈ កូនមាន់ប្រមូលផ្ដុំគ្នា ឬ គរលើគ្នា

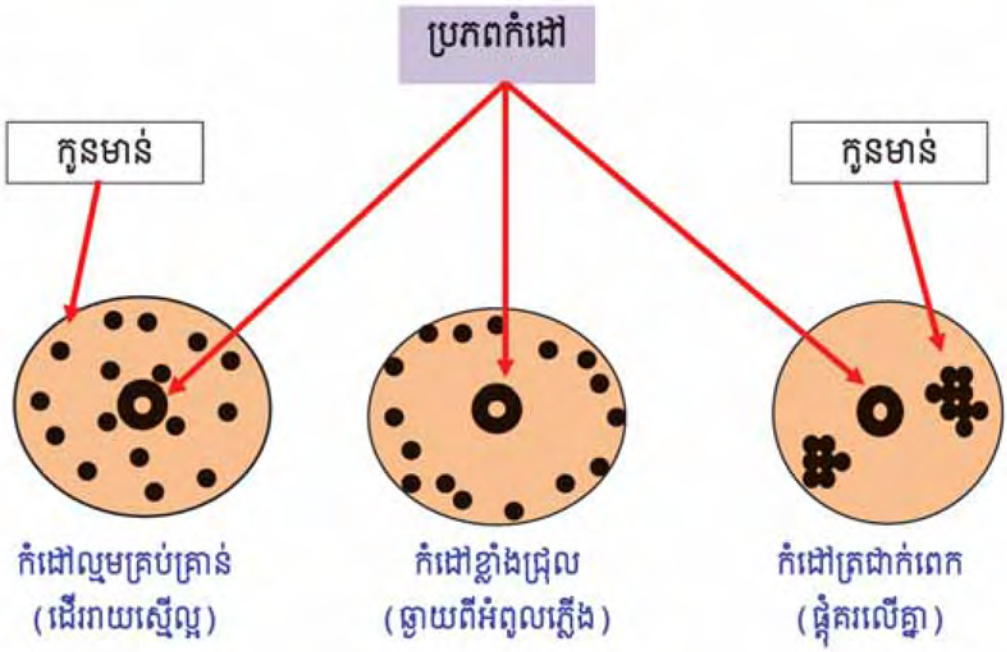

សញ្ញាសំខាន់ៗស្តីពីការផ្តល់កំដៅកូនមាន់

ជំពូក ៤
ការកែលម្អពូជ និងការជម្រុះមាន់

គោលបំណងសំខាន់ គឺដើម្បីបង្កើនផលិតកម្មសាច់ និងផលិតកម្មស៊ុតខ្ពស់ ។ វិធីសាស្ត្រល្អបំផុតក្នុងការកែលម្អពូជមាន់ គឺការបង្កាត់ខ្វែងរវាងពូជមាន់ក្នុងស្រុកជាមួយពូជនាំចូល ។

មាន់គកពូជកូនកាត់ (មេអ៊ីសាប្រោន ជាមួយបាមាន់ជល់)

កូនមាន់ពូជកូនកាត់

១. ការបង្កាត់ពូជ

ការជ្រើសរើសពូជ ដោយប្រើបាពូជកូនកាត់មេអ៊ីសាប្រោន ជាមួយបាមាន់ជល់ មកបង្កាត់ជាមួយមេមាន់ស្រុកផ្តល់នូវ ៖

- បង្កើនការលូតលាស់ដើម្បីឆាប់បានលក់(ខែ)
- បង្កើនគុណភាពសាច់
- រក្សារសជាតិឆ្ងាញ់ដូចមាន់ពូជក្នុង ស្រុក
- អាចចិញ្ចឹមក្នុងលក្ខណៈលែងសេរី

បាថ្មីចិញ្ចឹមលែងដូចមាន់ពូជក្នុងស្រុក

២. ការជម្រុះ

តាមធម្មតាកសិករមិនដែលជំរុះមាន់ទេ លើកលែងតែវាស្លាប់ ឬឈឺដោយសារជម្ងឺ ។ ការទុកមេ បាមាន់ ចិញ្ចឹមរហូតដល់អាយុច្រើនជាង ៣ឆ្នាំ វាមិនអាចផ្តល់លទ្ធផលល្អទេ ព្រោះវាអាចធ្វើឱ្យមេមាន់ផ្តល់ពងតិច និង អត្រានៃការញាស់តិចដែរ ជាពិសេសអត្រាស្លាប់ខ្ពស់ ។ដូច្នេះដើម្បីឱ្យទទួលបាននូវលទ្ធផលល្អ ត្រូវជំរុះមេមាន់ និងបាមិនឱ្យអាយុលើសពីអាយុ ៣ឆ្នាំ ។ បើសិនជាទុកមេ ត្រូវផ្លាស់ប្តូរបាចេញ ដោយទិញបាថ្មីមកជំនួសវិញ តែត្រូវប្រយ័ត្នការជាន់ឈាមចំពោះបាថ្មី និងប្រយត្ន័ចំពោះការផ្ទុកនូវជម្ងឺឆ្លង ។

ជំពូក ៥
ចំណីអាហារសម្រាប់មាន់

១. ការផ្ដល់ចំណី

ការផ្ដល់ចំណីវាមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធទៅនឹងការចិញ្ចឹម ៖

ការចិញ្ចឹមព្រលែងសេរី

មាន់ដើររកស៊ីចំណីដោយខ្លួនឯង ហើយនៅពេលយប់ដេកលើចុងឈើ ។ នៅពេលថ្ងៃមាន់ដើររកស៊ីចំណីជុំវិញភូមិ ។ ចំណីដែលមាន់ដើររកស៊ីខ្លួនឯងរួមមាន ខ្យង កណ្ដៀរ ដង្កូវ ជន្លេន សត្វល្អិត ស្មៅ ស្លឹករុក្ខជាតិ រុក្ខជាតិទឹក អនុផលក្រោយពេលប្រមូលផល ។ ប៉ុន្តែការរកស៊ីចំណីដោយខ្លួនឯងមាន់មិនអាចស៊ីបានគ្រប់គ្រាន់ឡើយ ដូច្នេះត្រូវផ្ដល់ចំណីបន្ថែមដល់មាន់ទាំងនោះ ដូចជាកាកសំណល់ផ្ទះបាយ និងអនុផលកសិកម្ម ។

ការផ្ដល់ដើមចេកហាន់ជាចំណីបន្ថែមដល់មាន់

ការចិញ្ចឹមដោយមានឆ្នា

មាន់ដើររកស៊ីចំណីដោយខ្លួនឯង ហើយនៅពេលយប់គេឲ្យដេកក្នុងទ្រុង ។

ការចិញ្ចឹមពាក់កណ្ដាលវប្បកម្ម

មាន់ដើររកស៊ីចំណីដោយខ្លួនឯងក្នុងកន្លែងកំណត់មួយ និងផ្ដល់ចំណីបន្ថែមដល់មាន់ទាំងនោះ ដូចជា កាកសំណល់ផ្ទះបាយ និងអនុផលកសិកម្ម ។

ការចិញ្ចឹមមាន់ដាក់ទ្រុងបង្ខាំង គឺមាន់ពឹងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើការផ្ដល់ចំណីឱ្យ ។ តម្រូវការចំណីនេះមានការកើនឡើងទៅតាមអាយុ និងទម្ងន់របស់វា ។ មាន់ត្រូវការចំណីដែលមានគុណភាពសម្រាប់ទ្រទ្រង់រាងកាយ ការរីកលូតលាស់ ផលិតកម្មស៊ុត និងសាច់។ កូនមាន់តូចៗដែលមានអាយុពី ១ ថ្ងៃ ដល់ ៤៥ ថ្ងៃ ត្រូវការចំណីដែលមានគុណភាពល្អ និងមានគុណភាពខ្ពស់ ដើម្បីការលូតលាស់របស់វា ។

ការផ្ដល់ចំណីបន្ថែម មានសារៈសំខាន់ណាស់ ព្រោះវាជួយរក្សាមាន់នៅរដូវខ្សត់ចំណី (រដូវប្រាំង)ជួយផ្ដល់បន្ថែមនូវប្រភពវីតាមីន រ៉ែ ប្រូតេអ៊ីន និងថាមពល ដែលខ្វះនៅក្នុងចំណីពេលវារកស៊ីដោយខ្លួនឯង ដើម្បីឲ្យមាន់មាន៖

- សុខភាពល្អ
- ការលូតលាស់ធំធាត់លឿន
- ការបន្តពូជល្អ

ក្រៅពីចំណី ត្រូវផ្ដល់ទឹក ដល់មាន់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ជាប្រចាំ ។

២. វត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ផ្សំចំណី

២.១ ស្រូវ និងអនុផល

ជាចំណីដែលគេប្រើសម្រាប់ផ្ដល់ជាចំណីបន្ថែមដោយផ្ដល់នូវ ៖

* ចុងអង្ករ ជាចំណីផ្ដល់នូវថាមពល
* កន្ទក់ ជាចំណីផ្ដល់នូវថាមពល និងមានប្រូតេអ៊ីនពី ៨-១២% ហើយសំបូរផូស្វ័រ និង វីតាមីនបេ ។

២.២ ពោត

កសិករកម្រប្រើណាស់ តែពោតជាប្រភេទចំណីមាន់ដែលមានប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់ ដែលកសិករគួរតែកិនធ្វើជាចំណីសម្រាប់មាន់ ព្រោះវា

* ជាប្រភពផ្ដល់នូវថាមពល
* មានប្រូតេអ៊ីនពី ៩-១០%
* ជាអ្នកផ្ដល់ពណ៌(ជួយបង្កើនពណ៌លឿងនៅស្បែក និងស៊ុត)

២.៣ សណ្ដែកសៀង

គេកម្រផ្ដល់ឲ្យមាន់ចិញ្ចឹមព្រលែងសេរីណាស់។ សណ្ដែកសៀងមានសារៈសំខាន់បំផុតសម្រាប់ផ្សំជាចំណី ប៉ុន្តែគេចាំបាច់ត្រូវតែចំអិនជាមុន ដោយលីង ឬស្ងោរក្នុងរយៈពេលពី ២០-៣០នាទី ។ វាផ្ដល់នូវ

* ប្រភពផ្ដល់ថាមពល (សំបូរជាតិប្រេង)
* មានប្រូតេអ៊ីនលើសពី ៤០%

២.៤ មើមដំឡូងមី

មើមដំឡូងមីមានថាមពលខ្ពស់ តែវាខ្សត់ ប្រូតេអ៊ីន ។ ប៉ុន្តែមើមដំឡូងមីមានជាតិល្វីង ដូចនេះដើម្បីឲ្យមាន់ស៊ីបានច្រើន ចាំបាច់ត្រូវតែលាយជាមួយវត្ថុធាតុដើមផ្សេងៗទៀត ។

គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់របស់ដំឡូងមី មុននឹងប្រើប្រាស់ជាចំណីសត្វ ត្រូវហាលឲ្យស្ងួតដើម្បីកាត់ជាតិពុល ។

២.៥ ស្លឹកដំឡូងមី

មុននឹងប្រើចាំបាច់ត្រូវហាលជាមុន ។

* វាសំបូរប្រូតេអ៊ីន (មានលើសពី ២០%)
* សំបូរវីតាមីន និងសំបូរសារជាតុផ្ដល់ពណ៌ដែលជួយបង្កើនពណ៌លឿងដល់ស្បែក និងស៊ុត
* ជួយបង្កើនភាពស៊ាំ ដែលជួយទៅលើសុខភាព
* សម្រាប់មាន់ពង គេប្រើ ១០ក្រាម ក្នុងមួយក្បាល ក្នុងមួយថ្ងៃ ។

៣. សមាសធាតុចំណីសំបូរជាតិសាច់(ប្រូតេអ៊ីន)

ប្រូតេអ៊ីនមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ជួយការលូត

លាស់របស់រាងកាយ សាច់ ស្បែក សម្រាប់ផលិតពង។ ប្រូតេអ៊ីន អាចរកបានពី កន្ទក់ ចុងអង្ករ ត្រី ម្សៅត្រី ម្សៅត្រីក្រៀម កង្កែប ជន្លេន កូនដង្កូវ សត្វល្អិត ពពួកសណ្ដែក សាច់ដូងស្ងួត ស្លឹកកន្ធំថេត ស្លឹកដំឡូងឈើស្ងួត ត្រកួន ចកបាយទា ។ល។

ចំពោះប្រភេទរុក្ខជាតិបន្លែត្រូវហាលឱ្យស្ងួតល្អ និង បុកឱ្យម៉ត់មុនឱ្យមាន់ស៊ី ។ ចំណែកឯការកែច្នៃស្លឹកដំឡូងឈើស្ងួតជាប្រភពប្រូតេអ៊ីនអាចអនុវត្តដូចតទៅ៖

- យកតែស្លឹកដំឡូងមីផ្នែកខាងចុងប្រហែល ៣ ទៅ ៤ តឹក
- កាប់ចិញ្ច្រាំស្លឹកដំឡូងមីឱ្យតូចល្អិត ហើយហាលឱ្យស្ងួតល្អ
- បន្ទាប់មកយកស្លឹកដែលស្ងួតបុកឱ្យម៉ត់ជាម្សៅ
- លាយម្សៅស្លឹកដំឡូងមីស្ងួត ជាមួយសារធាតុផ្សំចំណីផ្សេងៗទៀតដែលកសិករមាន។

ជន្លេន

កំពិស

កូនត្រី

សាច់ខ្យង

កណ្ដូប

ចង្រិត

មេក្រៀង

កណ្ដៀរ

ដង្កូវ

សណ្ដែកបាយ

សណ្ដែកសៀង

ស្លឹកដំឡូងមី

← ស្លឹកកន្ធំថេត

ប្រភពចំណីផ្ដល់នូវប្រូតេអ៊ីន

៤. សមាសធាតុចំណីសំបូរថាមពល

ជាសារធាតុមួយ ជួយផ្ដល់ថាមពលក្នុងការរស់នៅ ផលិត ឬស៊ីចំណី និងការធ្វើចលនា ។ ប្រភពថាមពល អាចមាននៅក្នុងពោត ចុងអង្ករ កន្ទក់ កាកដូងស្ងួត មើមរុក្ខជាតិ កាកសំណល់បន្លែ ដំឡូងផ្វា កាកសំណល់ផ្លែឈើ ពពុះស្ករត្នោត ស្ករ កាកសំណល់ប្រេង-ខ្លាញ់។

ប្រភពចំណីអាហារផ្ដល់ថាមពល

ស្រូវ និងអង្ករ

ពោត

ដំឡូងផ្វា

កន្ទក់

ចំពោះមើមដំឡូងមី និងត្រាវ គេអាចកាត់ហាលថ្ងៃ បន្ទាប់មកបុក ឬ កិនឱ្យម៉ត់សម្រាប់ចំណីមាន់។

ចូរប្រយ័ត្ន !

ចិតយកសំបកមើមដំឡូងចេញ ពីព្រោះវាមានជាតិពុល។

៥. សមាសធាតុចំណីសំបូរជីវជាតិរ៉ែ

សារធាតុរ៉ែជាពិសេស កាល់ស្យូម និងផូស្វ័រ មានសារៈសំខាន់ធ្វើឱ្យឆ្អឹងលូតលាស់ល្អ និងបង្កើតសំបកស៊ុត។ កង្វះកាល់ស្យូម និងផូស្វ័រ បណ្ដាលឱ្យមាន់លូតលាស់យឺត មេមាន់រាគពង (ពងចេញមកមានសំបកទន់ៗ) និង ចឹកស៊ីពង ឬ សំបកពងខ្លួនឯង។ ប្រភពនៃជីវជាតិរ៉ែមាន: សំបកខ្យងខ្ចៅ សំបកក្ដាម ឆ្អឹងត្រី អំបិល ថ្មើមសត្វ។

របៀបផលិតម្សៅកាល់ស្យូម

៦. សមាសធាតុចំណីសំបូរវីតាមីន

ចំណីដែលសំបូរទៅដោយវីតាមីនមានៈរុក្ខជាតិបៃតង ស្លឹកបាស កន្ទំថេត ស្មៅ ត្រកួន ចក ។ល។

រុក្ខជាតិសំបូរវីតាមីន

បំរាម:

មិនត្រូវឲ្យមាន់ស៊ីបន្លែ ឬរុក្ខជាតិបៃតងដែលបាញ់ថ្នាំពុលឡើយ ព្រោះវាអាចបណ្តាលឲ្យមាន់មាន សុខភាពមិនល្អ (ឈឺ) និងស្លាប់ ជាពិសេសកូនមាន់ ។

របៀបធ្វើថ្នាលស្មៅ និងបន្លែជាចំណីមាន់

កសិករគួរតែធ្វើថ្នាលដាំស្មៅច្រើនប្រភេទ លាយជាមួយត្រកួននៅជិតផ្ទះ ឬជិតទ្រុងមាន់ ដើម្បីងាយស្រួលផ្គត់ផ្គង់ចំណីមាន់ ដែលជួយកាត់បន្ថយការចំណាយលុយទិញ ឬ ចំណាយពេលវេលាច្រើនសម្រាប់ដើររក។មុនផ្តល់ឱ្យមាន់ស៊ីត្រូវហាន់វាឱ្យល្អិតៗជាមុនរួចយកទៅច្របល់លាយជាមួយចំណីផ្សេងៗទៀត។

ថ្នាលដាំស្មៅលាយជាមួយត្រកួន

ហាន់ស្មៅ និងត្រកួនឲ្យល្អិតៗលាយជាមួយចំណី

៧. ការចិញ្ចឹមជន្លេនក្រហម សម្រាប់ជាចំណីបំប៉ន

៧.១ សារៈប្រយោជន៍របស់ជន្លេនក្រហម

* ងាយស្រួលចិញ្ចឹម
* ជន្លេនសំបូរដោយប្រូតេអ៊ីន
* ផ្តល់ជាចំណីជាតិសាច់ (ប្រូតេអ៊ីន) សម្រាប់ឱ្យមាន់លូតលាស់ល្អ
* ជួយកាត់បន្ថយការចំណាយលើចំណីសម្រាប់ចិញ្ចឹមមាន់

ពូជជន្លេនក្រហម

៧.២ របៀបចិញ្ចឹមជន្លេន ដើម្បីឲ្យលូតលាស់បានល្អ

ក-ទីកន្លែងសមស្របសម្រាប់ចិញ្ចឹមជន្លេន

* មានទីទួលមិនលិចទឹក ឬទឹកហូរកាត់
* មានផ្ទៃដីបាតរាបស្មើ
* មិនមានសំបុកស្រមោចនៅក្បែរ
* ធានាសុវត្ថិភាពពីការបំផ្លាញពីកត្តាផ្សេងៗ

ខ-របៀបរៀបចំការចិញ្ចឹម

ដើម្បីឱ្យបានជោគជ័យ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

* ដាក់របាំងព័ទ្ធជុំវិញ ២ ជាន់ផុតពីដី ដែលមានទទឹង១,២ម បណ្តោយ ២,៥ម ទៅ ៣ម និងកំពស់ ០,៣ម (៣តឹក)។
* របាខាងក្រោមមានកំពស់ពីដី ០,១៥ម និងរបាខាងលើមានកំពស់ពីដី ០,៣ម
* ជញ្ជាំង និងបាតក្រាលដោយផ្ទាំងកៅស៊ូក្រាស់ រួចចោះរន្ធតូចៗនៅបាតដើម្បីកុំឲ្យជាំទឹក
* ដាក់លាមកគោស្រស់កំរាស់ ០,១ ម
* ស្រោចទឹកឱ្យសើម ទើបដាក់ពូជជន្លេន បន្ទាប់មកអាចស្រោចទឹកពីលើបន្តិចទៀត
* ធ្វើដំបូលការពារកំដៅ និងភ្លៀងឱ្យបានជិតល្អ
* ធ្វើគម្របពីលើដើម្បីការពារពីការស៊ីបំផ្លាញពីសត្វផ្សេងៗ (សត្វគីង្គក់ ហ៊ីង កង្កែប ថ្លែន ស្រមោច...)

រៀបចំកន្លែងចិញ្ចឹម និងដាក់លាមកគោ

ស្រោចទឹកឱ្យសើមល្មម

ដាក់ពូជជន្លេនចិញ្ចឹម

ការធ្វើដំបូលការពារកំដៅ និង ភ្លៀង

គ-របៀបថែទាំ និងផ្ដល់ចំណី

- ស្រោចទឹក ២ថ្ងៃម្ដងការពារកុំឱ្យស្ងួត
- បន្ថែមចំណីដោយលាមកគោ ៣ ថ្ងៃ ម្ដង

ឃ-ការផ្ដល់ចំណី(ជន្លេន)ឱ្យមាន់ស៊ី

- រយៈពេល ២ ខែអាចប្រមូលផលជន្លេន ឲ្យមាន់ស៊ីបាន

ការដាក់ជន្លេនឲ្យមាន់ជាចំណីបន្ថែម

- ក្នុង ១ថ្ងៃ អាចផ្ដល់ជន្លេនឱ្យមាន់មួយ ក្បាលស៊ីចំនួនពី ៣-៤ជន្លេន

៨. ការផលិតកូនដង្កូវ

ដើម្បីផលិតបានជាកូនដង្កូវត្រូវ ៖

- យកកាកសំណល់ផ្ទះបាយ និងបន្លែ ដាក់ចូលក្នុងធុង ដើម្បីឲ្យរុយពងដាក់
- ដើម្បីឲ្យបានកូនដង្កូវច្រើន អាចបន្ថែមលាមកមាន់ទៅក្នុងធុងនោះ
- នៅពេលក្ដៅខ្លាំង ត្រូវគ្របធុងនោះ ដើម្បីចៀសវាងកុំឲ្យពងរុយងាប់
- កូនដង្កូវអាចត្រូវប្រមូលទៅឲ្យមាន់ស៊ីបាន នៅពេលវាលូតលាស់បានពី ៥-១០ថ្ងៃ ។
- បើលើសពីនេះ កូនដង្កូវនឹងលូតលាស់ ក្លាយជារុយ ។

ជំពូក ៦
ការផ្តល់ចំណីនិងទឹកដល់មាន់

១ .ការផ្តល់ចំណីដល់មេ បា និងមាន់ធំ

ត្រូវផ្តល់ចំណីឱ្យមាន់បាន២-៣ដងក្នុងមួយថ្ងៃ ដោយលាយបញ្ចូលគ្នារវាងចំណីបាវ (ផ្សំស្រេច) ៥០% និងចំណីដែលមានក្នុងភូមិ ៥០% (ដូចជា: កន្ទក់ ចុងអង្គរ ស្រូវ ត្រកួន បន្លែបៃតងជាដើម)។ ចំពោះត្រកួន និង បន្លែត្រូវហាន់ឲ្យល្អិតៗ ។

លាយចំណីជាមួយបន្លែ (ចេក ស្មៅត្រកួន...) និងការផ្តល់ឱ្យមាន់ស៊ី

២. ការផ្តល់ចំណីដល់កូនមាន់

ដើម្បីបង្កើនអត្រារស់របស់កូនមាន់ និងមាន់កំពុងលូតលាស់ ចាំបាច់ត្រូវប្រើចំណីគ្រាប់ ។ ត្រូវផ្តល់ចំណីបាវគ្រាប់ល្អិត (ផ្សំស្រេច) ដល់កូនមាន់រហូតដល់អាយុក្រោម ១ខែ ឱ្យបានច្រើនដង (៤-៥ដង) ក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ពេលអាយុជិត ១ខែ ត្រូវលាយបន្ថែមជាមួយចុងអង្គរ និង កន្ទក់ម៉ត់លេខ១។

ការផ្តល់ចំណីមានគុណភាព ធ្វើឲ្យអត្រារស់របស់កូនមាន់ខ្ពស់

របៀបលាយចំណីកូនមាន់៖

កូនមាន់អាយុក្រោម ៣អាទិត្យ ត្រូវផ្តល់ចំណីផ្សំស្រេចសុទ្ធ ហើយបន្ទាប់ពីនេះត្រូវលាយចំណីផ្សំស្រេចជាមួយចុងអង្ករ ពោត... ដែលកិនល្អិតៗ ដើម្បីឱ្យកូនមាន់ងាយស្រួលលេបចូល ។ ជាដំបូងត្រូវលាយចំណីដែលមានក្នុងភូមិប្រហែល ២០% និងអាទិត្យបន្ទាប់ប្រហែល ៣០%។

ការផ្តល់ចំណីមានគុណភាព ធ្វើឲ្យអត្រារស់របស់កូនមាន់ខ្ពស់

៣. ការផ្តល់ទឹក

មាន់ត្រូវការទឹកផឹកគ្រប់ពេលវេលា ដើម្បីការលូតលាស់ និងផលិតកម្មពង ។ មាន់អាចស្លាប់ប្រសិនបើគ្មានទឹកផឹករយៈពេល ២៤ ម៉ោង ។

ត្រូវផ្តល់ទឹកស្អាតជានិច្ច និងគ្រប់ពេល ៖

- មាន់ពង១០ក្បាល ត្រូវការទឹក ៥ លីត្រក្នុងមួយថ្ងៃ
- មាន់សាច់ ៥០ ក្បាល (១ក្បាលទម្ងន់ ១គក្រ) ត្រូវការទឹក ១០លីត្រ ក្នុងមួយថ្ងៃ
- កូនមាន់ត្រូវការទឹកជាប្រចាំ

ការផ្តល់ទឹកស្អាតដល់មាន់

ជំពូក ៧
ជីវសុវត្ថិភាព និងការធ្វើអនាម័យ

សុខភាពមាន់ គឺជាគន្លឹះដ៏សំខាន់សម្រាប់ការចិញ្ចឹម ។ កសិករស្ទើរតែទាំងអស់មានការខាតបង់ ដោយសារការផ្ទុះឡើងនូវជម្ងឺឆ្លង កាចសាហាវ ដែលសំលាប់មាន់ ស្ទើរគ្មានសល់ក្នុងមួយឆ្នាំៗ។

- ជម្ងឺបង្កឡើងដោយវីរុស គ្មានថ្នាំព្យាបាលទេ
- ជម្ងឺបណ្តាលមកពីបាក់តេរី អាចព្យាបាលបានខ្លះ ដោយប្រើថ្នាំអង់ទីប៊ីយូទិក
- ជម្ងឺបណ្តាលមកពីបរាសិត (ព្រូន អង្កែ...) ព្យាបាលដោយថ្នាំទំលាក់ព្រូន ឬ សម្លាប់អង្កែ។ មាន់អាចចម្លងជម្ងឺយ៉ាងរហ័សពីមួយទៅមួយ តាមរយៈកាកសំណល់ លាមក ទឹកសំបោរ ។ ជួនកាល អ្នកចិញ្ចឹមមិនអាចមើលដឹងថា មាន់ណាមួយមានផ្ទុកជម្ងឺឡើយ។

១. អនាម័យកន្លែងចិញ្ចឹម

- សំអាតព្រៃជុំវិញកន្លែង (ទ្រុង)ចិញ្ចឹម
- លប់ដីគ្រលុកដក់ទឹកឱ្យបានស្អាតល្អ
- ត្រូវក្រាលបាតទ្រុងជាមួយអង្កាម ឬ កំទេចអាចម៍រណារ
- ក្នុងកន្លែងមាន់ដេក(ទ្រុង) ត្រូវបោសសំអាតកើបលាមកមាន់ចេញរាល់ថ្ងៃ
- ត្រូវសម្លាប់មេរោគ និង បរាសិត (ក្នុងទ្រុង និងទីធ្លាចិញ្ចឹម)រៀងរាល់មុនពេលដាក់មាន់ យ៉ាងតិច ១ អាទិត្យ ដោយបាចកំបោរសដើម្បីកុំឱ្យមាន់ឆ្លងមេរោគ។

២. អនាម័យចំណីអាហារ និងទឹក

- មិនត្រូវយកទឹកកខ្វក់មកឱ្យមាន់ផឹកទេ។ ត្រូវផ្លាស់ប្តូរទឹកថ្មីមួយដងក្នុងមួយថ្ងៃ
- ចំណីជុះផ្សិត ផ្អូម មិនត្រូវផ្តល់ឱ្យមាន់ស៊ីទេ

៣. ការរៀបចំចិញ្ចឹមមាន់

- ត្រូវរៀបចំដាក់តាមប្រភេទ និងជំនាន់ (អាយុ) របស់វា (ក្រុមមេបា ក្រុមកូនជំទង់ និងក្រុមកូនតូចៗ ជាដើម)
- មាន់ទិញ ឬយកមាន់ចូលថ្មី ត្រូវរក្សាទុកវាដោយឡែកដាច់ពីគេចំនួន ១៤ ថ្ងៃ ។ បន្ទាប់

ការសម្លាប់មេរោគដោយបាចទឹកកំបោរខាងក្រៅ និងក្នុងទ្រុងមាន់មុនពេលបញ្ចូលមាន់

ការរក្សាមាន់ទុក ដើម្បីតាមដានសុខភាពមុនដាក់បញ្ចូល

មក បើសិនវាមានសុខភាពល្អ ទើបដាក់ចូលជាមួយមាន់ចាស់បាន ។

៤. អនាម័យលើការឆ្លងពីក្រៅ និងឧបករណ៍ចិញ្ចឹម

- មុនពេលចូលក្នុងទ្រុងមាន់ ត្រូវសម្លាប់មេរោគពិសេសដោយទឹកកំបោរជ្រលក់ស្បែកជើង ដែលមានដាក់នៅមាត់ច្រកចូល ជាមុនសិន។
- ហាមមិនឱ្យមនុស្សពីក្រៅ (អ្នកដើរទិញមាន់ អ្នកចិញ្ចឹមកន្លែងផ្សេង) ចូលក្នុងកន្លែងចិញ្ចឹមមាន់
- ស្នូកទឹក ស្នូកចំណីត្រូវឧស្សាហ៍លាងសំអាតជារៀងរាល់ថ្ងៃ
- ប្រសិនបើមាន់ងាប់ ត្រូវកប់ ឬ ដុតចោល ។ មិនត្រូវបោះវាចោល ពាសវាលពាសកាលនោះទេ ។
- មិនត្រូវបរិភោគមាន់ដែលងាប់ដោយសារជម្ងឺទេ ។

ដាក់ទឹកកំបោរថ្មនៅមាត់ច្រកចូលដើម្បីសំអាតបាតស្បែកជើង មុនពេលចូលក្នុងទ្រុងមាន់

ការកប់ ឬដុតបំផ្លាញចោល មាន់ដែលងាប់ដោយសារជម្ងឺ

ជំពូក ៨
ការការពារជម្ងឺមាន់

ជម្ងឺមាន់ ជាជម្ងឺកាចសាហាវ មានការរាលដាលខ្លាំង និងបណ្ដាលឱ្យមាន់ស្លាប់ច្រើន ។ ហើយជម្ងឺភាគច្រើនជាជម្ងឺ មិនអាចព្យាបាលបាន ដូច្នេះវិធីដែលល្អប្រសើរបំផុត គឺការចាក់ថ្នាំបង្ការការពារ (វ៉ាក់សាំង)ជាមុន ។

១. ស្ថានភាពសុខភាព

១.១ មាន់ដែលមានសុខភាពល្អ

- សាច់ដុំទ្រូងលូតលាស់ល្អ រោមភ្លឺរលោង
- ជួនកាលវាមានសភាពស្គម តែវាមានសុខភាពល្អ ដែលបណ្ដាលមកសាច់មានពីការលូតលាស់មិនល្អ

មាន់ដែលមានសុខភាពល្អ

មាន់មានសភាពស្គម តែវាមានសុខភាពល្អ រោមភ្លឺ

១.២ មាន់ដែលមានសុខភាពមិនល្អ

- មានភាពស្គាំងស្គម រោមស្រអាប់
- អាចបណ្ដាលមកពីការផ្ដល់ចំណីមិនបានគ្រប់គ្រាន់
- ដោយសារជម្ងឺរ៉ាំរ៉ៃ ដូចជាព្រូន កុកស៊ីដ្យា ၊

មាន់ស្គមកំព្រឹង មិនស៊ីចំណី

២. លក្ខណៈរបស់មាន់

២.១ លក្ខណៈធម្មតា

- ក្បាល និងកន្ទុយមានសភាពងើបឡើង
- ឈរត្រង់ ដំណើរក្លៀវក្លា រៀងវៃ
- ពេលផ្ដល់ចំណីបន្ថែម មាន់រត់លឿន និងចឹកចំណីស៊ីលឿន
- មិនមានបញ្ហាជើង
- សិរ និងណង់ មានពណ៌ផ្កាឈូកស្រស់ថ្លា
- ភ្នែកមានពន្លឺ មិនស្រអាប់
- រន្ធច្រមុះស្អាត គ្មានសំបោរ និងដង្ហើមគ្មានឮសម្លេង
- លាមកមានសភាពរឹង ពណ៌ប្រផេះត្នោត និងមានពណ៌សនៅពីលើ

២.២ លក្ខណៈមិនធម្មតា

- សំកុក ដេកផ្ដុំគ្នា
- មាន់មានសភាពស្លឹកស្រពន់ មិនស៊ីចំណី បិទភ្នែក

- ក្អក កណ្តាស ដង្ហើមញាប់ (ដង្ហក់)
- នៅដាច់ពីគេ ដេកក្រោមម្លប់
- មានបញ្ហាជើង ស្លាបមិនកំរើក (ជាញឹកញាប់ ជារោគសញ្ញានៃជម្ងឺឆ្លង)
- មានពណ៌ក្រហមជាំនៅក្បាល និងសិរ
- ហូរទឹកចេញពីមាត់ និងច្រមុះ
- លាមកមានពណ៌ស ប្រផេះ លឿង ឬបៃតង
- លាមកមានឈាម មានព្រូន

ភ្នែក និងសិរមានសភាពភ្លឺ

ក្បាល និងកន្ទុយងើបឡើង បង្ហាញថា មាន់មានសុខភាពល្អ

មាន់មានបញ្ហាផ្លូវដង្ហើម

លាមកធម្មតា

ភ្នែកបិទ រោមបះ បង្ហាញថាមាន់មានជម្ងឺ

លាមកពណ៌ស (ជម្ងឺហ្គំបូរ៉ូ)

លាមកលាយឈាម (ជម្ងឺកុកស៊ីដ្យូស៊ីស)

លាមកពណ៌បៃតង (ជម្ងឺអាសន្នរោគ)

៣. ជម្ងឺដែលច្រើនកើតមានលើមាន់

ជម្ងឺជាច្រើនដែលបង្កឲ្យមានស្លាប់ស្រួចស្រាវ មានន័យថាមុនមួយថ្ងៃមាន់មានសុខភាពធម្មតា ហើយព្រឹកឡើងថ្ងៃបន្ទាប់វាក៏ស្លាប់ ។ ជាញឹកញាប់ជម្ងឺទាំងនេះធ្វើការសាយភាយនៅក្នុងហ្វូងយ៉ាងលឿន ដែលគេហៅថាការផ្ទុះជម្ងឺ ។

មាន់ស្លាប់យ៉ាងរហ័សដោយមិនបញ្ចេញរោគសញ្ញា ឬស្លាកស្នាមច្បាស់លាស់ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យមានការលំបាកក្នុងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ។

ជម្ងឺញ៉ូវកាស្ត ហ្គំបូរ៉ូ អាសន្នរោគ ផ្តាសាយបក្សី អាចបណ្តាលឲ្យមានការស្លាប់ស្រួចស្រាវ ។

៣.១ ជម្ងឺផ្លូវដង្ហើម

រាល់ជម្ងឺផ្លូវដង្ហើមទាំងអស់ តែងតែមានរោគសញ្ញាដូចគ្នា ដូចជា ៖

- ពិបាកដកដង្ហើម (មាន់ប្រឹងដកក)
- មានទឹកហូរចេញពីភ្នែក និងច្រមុះ
- កណ្តាស
- ហើមឆ្អឹងរន្ធច្រមុះ
- អត្រាស្លាប់ខ្ពស់

មាន់ហើមភ្នែក ដោយមានទឹកហូរចេញ

គេមានការលំបាកក្នុងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យប្រៀបធៀបជាមួយជម្ងឺដទៃទៀត ។

ជម្ងឺដែលបង្កដោយបាក់តេរី

- កូរីហ្សា (Coryza)
- ជម្ងឺផ្លូវដង្ហើមរ៉ាំរ៉ៃ (CRD) ដូចជាមីកូប្លាស្មា
- ជម្ងឺអាសន្នរោគ

អង់ទីប៊ីយ៉ូទិកមានប្រសិទ្ធិភាពប្រឆាំងនឹងពួកវា។

ជម្ងឺដែលបង្កដោយវីរុស

- ជម្ងឺផ្តាសាយបក្សី
- ជម្ងឺញូកាស្ត (ND)
- ជម្ងឺរលាកទងសួត (IB)
- ជម្ងឺរលាកដើមក និងបំពង់ខ្យល់ (ILT)

អង់ទីប៊ីយ៉ូទិកមិនមានប្រសិទ្ធិភាពប្រឆាំងនឹងពួកវាទេ ។

ក. ជម្ងឺផ្តាសាយបក្សី

ជាជម្ងឺដែលមានអត្រាស្លាប់ខ្ពស់ និងលឿន ។

រោគសញ្ញានៃជម្ងឺផ្តាសាយបក្សីមាន ៖

- ពិបាកដកដង្ហើម
- ខ្វិន ញ័រក្បាល
- ហើម/ជាំឈាមនៅសិរ និងណង់
- ជាំឈាមនៅជើង
- មិនស៊ីចំណី/សំកុក/រោមបះ

រោមបះ និងសំកុក (រោគសញ្ញាដំបូង)

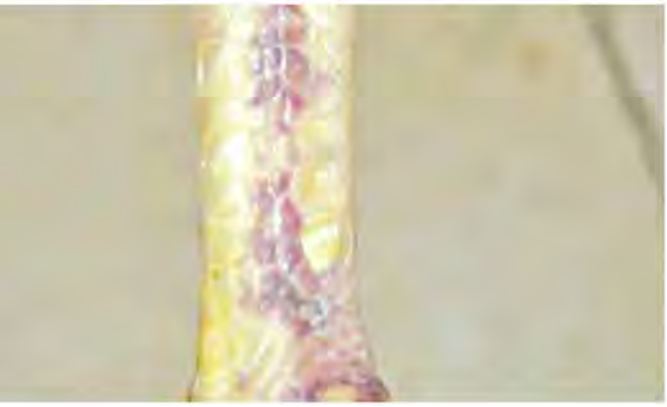

ដាំឈាមនៅជើង

ស្នាកស្នាមនៅក្បាល

វិធានការជីវសុវត្ថិភាព

ជីវសុវត្ថិភាព គឺជាការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរាលដាលនៃជម្ងឺ ។ ជីវសុវត្ថិភាពជាមូលដ្ឋានរួមមាន ៖

- សង់ទ្រុងមាន់ឲ្យដាច់ពីផ្ទះ និងឆ្ងាយពីកន្លែងក្រខ្វក់
- ធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញកន្លែងចិញ្ចឹមមាន់
- ទិញមាន់ពីកន្លែងដែលស្គាល់ប្រភពច្បាស់លាស់
- ផ្តល់ចំណី និងទឹកស្អាតឲ្យមាន់
- ដាក់មាន់ដែលយកមកថ្មីឲ្យនៅដោយឡែករយៈពេល ១៤ថ្ងៃ
- សំអាតផ្ទះ និងបរិវេណជុំវិញជាប្រចាំ
- ដាក់មាន់ឈឺនៅដាច់ដោយឡែកពីមាន់ជា
- យកមាន់ដែលស្លាប់ដោយជម្ងឺទៅកប់ ឬដុតចោល
- ក្រោយពេលមានមាន់ឈឺ ឬស្លាប់ ត្រូវសំអាតទ្រុង និងសម្ភារៈប្រើប្រាស់
- បំផ្លាញជម្រកសត្វកកេរ និងសត្វចង្រៃផ្សេងទៀតដែលមាននៅកន្លែងចិញ្ចឹម

ខ. ជម្ងឺញ៉ូវកាស

រោគសញ្ញា

- ក្អក ដង្ហក់ កណ្តាស
- ខ្វិន ញាក់ញ័រ ធ្លាក់ស្លាប រមួលក
- ការជ្រៀតចូលពួកបាក់តេរីផ្សេងទៀត នឹងរឹតតែធ្វើឲ្យបញ្ហាផ្លូវដង្ហើមកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើង ។

ការចម្លងដោយផ្ទាល់

- តាមលាមក និងទឹកសំបោរ

មាន់ក្អក ដង្ហក់

ការចម្លងដោយប្រយោល

- តាមចំណី ទឹក សម្ភារៈ និងសំលៀកបំពាក់
- ចរាចរមាន់ដែលមានមេរោគ និងមនុស្ស ជាប្រភពចំបងក្នុងការសាយភាយជម្ងឺ

ទីផ្សារមាន់រស់ ជាកន្លែងសាយភាយវីរុសញ៉ូវកាស

ស្នាមហូរឈាមនៅភ្នាសសើមនៃកែវភ្នែក

ស្លាកស្នាម

- ស្ទះ និងមានខ្ទុះនៅផ្លូវដង្ហើម
- ថង់ខ្យល់មានសភាពស្រអាប់ និងក្រាស់
- ដំបៅរលួយមានខ្ទុះនៅប្រអប់មាត់
- ហូរឈាមនៅបំពង់ខ្យល់
- ហើមក
- ហូរឈាមនៅភ្នាសសើមនៃកែវភ្នែក

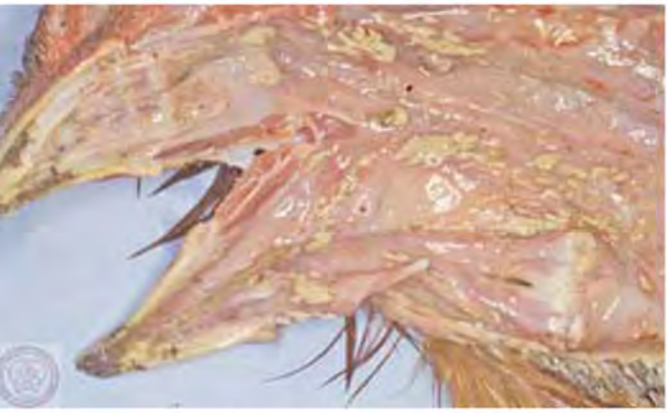

ដំបៅរលួយមានខ្ទុះ

ស្នាមហូរឈាមនៅបំពង់ខ្យល់

ការព្យាបាល

គ្មានការព្យាបាលទេ ព្រោះវាបង្កឡើងដោយវីរុស ។

ការការពារ

- ប្រើវ៉ាក់សាំង អាយធូ (I2) បន្តក់តាមភ្នែក
- ត្រូវបន្តក់វ៉ាក់សាំងនៅពេលមាន់មានអាយុ ១ថ្ងៃ និង៣សប្តាហ៍ (អាចការពារបាន ក្នុងរយៈពេល ៦ខែជាង) ។

ការបន្តក់វ៉ាក់សាំង អាយធូ (I2)

វិធានការជីវសុវត្ថិភាព

- ការក្រុងមាន់ គឺជាវិធានការដ៏ល្អក្នុងការការពារការសាយភាយជម្ងឺញ៉ូកាស្ត
- ដាក់មាន់ដែលយកមកថ្មីឲ្យនៅដោយឡែករយៈពេល ២សប្តាហ៍ ដើម្បីការពារកុំឲ្យពួកវាបញ្ចេញមេរោគចម្លងដល់គេ ក្នុងកំឡុងពេលដែលមេរោគសម្ងំ

- ក្នុងកំឡុងពេលក្រុងនេះ ចាំបាច់ត្រូវតាម ដានសុខភាពមាន់ជាប្រចាំ
- បន្ទាប់ពី ២សប្តាហ៍ បើមាន់មានសុខភាពល្អ អាចព្រលែងវាទៅក្នុងហ្វូងបាន

ការក្រុងមាន់ថ្មីរយៈពេល ២សប្តាហ៍

គ. ជម្ងឺរលាកទងសួត

រោគសញ្ញា

- ក្អក
- កណ្តាស
- ដកដង្ហើមមានឮសូរក្រិកៗរណ្តំគ្នា
- ផលិតកម្មស៊ុតថយចុះ រួមជាមួយនឹងស៊ុតមានគុណភាពអន់ ។ ជាទូទៅស៊ុតមានទម្រង់មិនប្រក្រតី សំបកស្តើង ហើយផ្នែកសនៃស៊ុតមានសភាពរាវ ។

ជម្ងឺរលាកទងសួតមានសភាពឆ្លងរាតត្បាតខ្លាំង ដោយធ្វើការចម្លងតាមខ្យល់ តាមសត្វដែលស្លាប់ និងតាមសត្វកកេរ ។

ទម្រង់ស៊ុតដែលមាន់មានជម្ងឺ រលាកទងសួត

ឃ. ជម្ងឺរលាកបំពង់សម្លេង និងបំពង់ខ្យល់

រោគសញ្ញា

- ថប់ដង្ហើមយ៉ាងខ្លាំង
- ក្អក
- ដកចង្កាមាន់
- ចំពុះមានឈាម និងស្លេសដែលហូរចេញពីបំពង់ខ្យល់ ជាពិសេសនៅពេលក្អក

បំពង់ខ្យល់មានសុទ្ធតែឈាម

ខ. ជម្ងឺគ្រីហ្សា (Coryza)

ជាជម្ងឺបង្កឡើងដោយបាក់តេរី ។

រោគសញ្ញា

- មានហូរសំបោរខ្លាំងចេញពីរន្ធច្រមុះ និងកណ្តាស
- ជួនហើមមុខ
- មិនឃើញមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើមធ្ងន់ធ្ងរ
- សត្វមានអាយុកាន់តែច្រើន កាន់តែងាយទទួលជម្ងឺ ។

ការចម្លង

- គឺការប៉ះពាល់ផ្ទាល់រវាងសត្វឈឺ និងសត្វជា
- ចរន្តខ្យល់បក់នាំមកជាមួយនូវធូលីដែលមានមេរោគ
- ផឹកទឹកដែលមានមេរោគ

ការព្យាបាល

- ប្រើអេរីត្រូមីស៊ីន (Erythromycin) និងអុកស៊ីតេត្រាស៊ីគ្លីន (Oxytetracycline) លាយក្នុងទឹកឲ្យសត្វផឹករយៈពេល ៥ថ្ងៃ

ហើមក្រោមភ្នែក

ច. ជម្ងឺមីកូប្លាស្មា (Mycoplasma)

រោគសញ្ញា

- បញ្ហាដង្ហើមមានសភាពប្រែប្រួល
- ដកដង្ហើមឮសូរក្រិកៗ
- ក្អករន្ទើន ឬកណ្តាស
- អត្រាឈឺខ្ពស់ តែអត្រាស្លាប់ទាប

សត្វពិបាកដកដង្ហើម

ស្លាកស្នាម

- រលាករន្ធច្រមុះ
- រលាកបំពង់ខ្យល់
- រលាកថង់ខ្យល់

ការព្យាបាល

- មាន់ដែលឈឺដោយជម្ងឺនេះ តែងតែងាយរងទទួលនូវបាក់តេរី ឆ្លៀតឱកាសផ្សេងទៀត
- គ្រប់ប្រភេទពួកមីកូប្លាស្មា ប្រើត្រូវនឹងប្រភេទថ្នាំអេរីត្រូមីស៊ីន (Erythromycin) ក្លរតេត្រាស៊ីគ្លីន (Chlortetracycline) ទីឡូស៊ីន (Ty-losine) ឬអង់រ៉ូហ្លុកសាក់ស៊ីន (Enrofloxa-cin) ។ គេប្រើពួកវាដោយលាយជាមួយទឹកឲ្យផឹករយៈពេល ៧ថ្ងៃ ។

អេរីត្រូមីស៊ីន + អុកស៊ីតេត្រា ស៊ីគ្លីន (OTC) ជាប្រភេទថ្នាំ ដ៏ល្អសម្រាប់ព្យាបាលមីកូប្លាស្មា

ការការពារ

- ចំពោះកសិដ្ឋានពាក់កណ្តាលឧស្សាហកម្ម គេប្រើទីឡូស៊ីន + វីតាមីនសេ (Tylosine + Vitamin C) នៅពេលសត្វមកដល់ដំបូងដោយប្រើរយៈពេល ៧ថ្ងៃ ។

ឆ. ជម្ងឺអាសន្នរោគ (Fowl Cholera)

បង្កឡើងដោយបាក់តេរីឈ្មោះ ប៉ាស្ទ័ររ៉ែលឡា (Pasteurella) វាច្រើនកើតឡើងដោយសាពួកមីកូប្លាស្មា បរាសិត កង្វះជីវជាតិ កង្វះអនាម័យ ។

រោគសញ្ញា

- ស្លាប់លឿន
- ហើមក្បាលណង់ ខ្ទង់ច្រមុះ បាតជើង និងសរសៃពួរ

* លាមកភាគពណ៌សលាយខៀវ និងធំក្លិនស្អុយ
* ដង្ហក់
* មានហូរសំបោរចេញពីរន្ធច្រមុះ និងមាត់

ការពារ

* បាស្ទ័ររ៉ែលឡាអាចរស់ក្នុងមជ្ឈដ្ឋានសើមបានយូរថ្ងៃ (សម្រាម ភក់ជ្រាំ កន្លែងក្រខ្វក់)

ណង់ហើម

* វាអាចរស់នៅបានយូរខែក្នុងសាកសពដែលរលួយ និងសើម
* តែវាងាយងាប់នៅពេលត្រូវពន្លឺព្រះអាទិត្យ

នេះជាមជ្ឈដ្ឋានល្អសម្រាប់មេរោគលូតលាស់

កំដៅសម្ងួត ។ ដូចនេះការសម្អាត និង សម្ងួតនៅមជ្ឈដ្ឋានជុំវិញ អាចការពារជម្ងឺនេះបាន ។

មជ្ឈដ្ឋានល្អ គឺជាវិធានការដ៏ល្អក្នុងការការពារជម្ងឺអាសន្នរោគ ។

នេះជាមជ្ឈដ្ឋានល្អសម្រាប់មេរោគលូតលាស់

ការព្យាបាល

* ចាក់អុកស៊ីតេត្រាស៊ីគ្លីន (OTC) ៥០មក្រ/ក្បាល
* លាយតេត្រាស៊ីគ្លីនក្នុងចំណីឲ្យមាន់ស៊ីរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ព្រោះបាក់តេរីបាស្ទ័ររ៉ែលឡាអាចរស់នៅក្នុងទឹក និងដីបានដល់ទៅ ៣សប្តាហ៍ ។
* ដើម្បីចៀសវាងកុំឲ្យមេរោគឆ្លងទៅក្នុងទឹក និងដី នៅពេលមានមាន់ស្លាប់ ចាំបាច់ត្រូវដុតសាកសពចោល ។

ចាក់អុកស៊ីតេត្រាស៊ីគ្លីន (OTC) តាមសាច់ដុំទ្រូង

ចាក់អុកស៊ីតេត្រាស៊ីគ្លីន(OTC) តាមសាច់ដុំទ្រូង

៣.២ ជម្ងឺរលាកពោះវៀន

ជម្ងឺរលាកពោះវៀន តែងតែមានរោគសញ្ញាដូចជា ៖

* រាគ
* រោមនៅជុំវិញក្លូអាក់មានសភាពក្រខ្វក់
* ស្រេកទឹក / ខ្សោះទឹក
* សត្វស្គមលឿន

ការពិនិត្យលាមក និងការវះកាត់សាកសព អាចជាជំនួយក្នុងការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ។

ជម្ងឺរលាកពោះវៀន អាចបង្កឡើងដោយ ៖

- បរាសិត ដូចជាអាស្ការី (Ascaridia) កុកស៊ីដ្យា (Coccidia)
- បាក់តេរី ដូចជាជម្ងឺបង្កឡើងដោយអឺកូលី (E. coli) សាល់ម៉ូណែលឡា (Salmonella)
- វីរុស ដូចជាជម្ងឺហ្គំបូរ៉ូ (Gumboro)
- កត្តាផ្សេងៗ
- ព្រូនមូល (Ascarisa) និងតេញ៉ា

រោគសញ្ញា

- លូតលាស់យឺត ស៊ុតតិច ហើយសត្វងាយទទួលជម្ងឺ ។

ការព្យាបាល និងការការពារ

- ប្រើតេត្រាមីសូល (Tetramisole) ១០០មក្រ ក្នុងមាន់ទម្ងន់ ២គក្រ
- ឬពីប៉េរ៉ាស៊ីន (Piperazine) ឬឡេវ៉ាមីសូល (Levamisole)

ព្រូនក្នុងលាមក

ក. កុកស៊ីដ្យូស៊ីស (Coccidosis)

បង្កឡើងដោយប្រូតូសូអា ប្រភេទអេមេរ៉ា (Eimeria)។

រោគសញ្ញា

- កើតមានលើកូនមាន់
- ស្គមកំព្រឹង
- ស្រេកទឹក
- ស្លឹកស្រពន់
- រោមបះ
- លាមកអាចមានឈាម ដោយសារមេរោគធ្វើឲ្យដាច់ពោះវៀន
- ក្នុងករណីធ្ងន់ធ្ងរលាមកមានពពុះ មានឈាម

លាមកមានឈាម

ការព្យាបាល

- ប្រើស៊ុលហ្វា ៣៣ (Sulfadimerazine) លាយក្នុងទឹកឲ្យផឹកចំនួន ៣ថ្ងៃ ក្នុងកំរិត ១០ មល ក្នុងទឹក ១លីត្រ
- ឬស៊ុលហ្វាឌីមីឌីន (Sulfadimidine) អំប្រូលីយ៉ូម (Amprolium)

ការការពារ

- អនាម័យជាប្រចាំ
- កម្រាលត្រូវស្ងួតល្អ (ពិសេសស្នូកទឹក ស្នូកចំណី)

ខ. កូលីបាក់ស៊ីឡូស៊ីល (Colibacillosis)
បង្កឡើងដោយអីកូលី (E. Coli)។

រោគសញ្ញា

- អីកូលីបំបែកខ្លួននៅក្នុងពោះវៀន តែរោគសញ្ញាដែលលេចចេញដំបូង គឺផ្លូវដង្ហើម ព្រោះបាក់តេរីអីកូលីសាយភាយចូលទៅក្នុងថង់ខ្យល់
- មាន់ស្ពឹកស្រពន់ រោមបះ ប្រឹងដកដង្ហើម ក្អក ដកដង្ហើមឮសូរ
- រាគដោយសាររលាកពោះវៀន

រោមបះ សញ្ញាផ្លូវដង្ហើម និងរាគ

ត្រូវចាំថា អីកូលីជាជម្ងឺឆ្លៀតឱកាស ដែលកើតឡើងក្រោយពីមានមីកូប្លាស្មា ។

ស្លាកស្នាម

- មានខ្ទុះខាប់នៅក្នុងថង់ខ្យល់ ស្រោមបេះដូង និង នៅលើផ្ទៃនៃបេះដូង ថ្លើម និងសួត

ការព្យាបាល

ស្នាមរលាកសរសៃមានលើថ្លើម

អង់រ៉ូហ្លុកសាក់ស៊ីន (Enrofloxacin) ជាឱសថដែលមានប្រសិទ្ធិភាពប្រឆាំងនឹងបាក់តេរីទាំងពីរប្រភេទនេះ ។

គ. សាល់ម៉ូណែលឡូស៊ីល (Salmonellosis)

សាល់ម៉ូណែលឡាមានច្រើនប្រភេទ ដូចជា ហ្គាលីណារ៉ូម (Gallinarum) ពុលឡូរ៉ូម (Pullorum) ... នៅពេលមានបញ្ហា ពោះវៀន គួរតែធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យប្រៀបធៀបលើសាល់ម៉ូណែលឡា នេះ ។

រោគសញ្ញា (ប្រភេទ Pullorose)

- កើតមានលើកូនមាន់អាយុតិចជាង ២សប្តាហ៍
- លាមករាគពណ៌សលឿង
- ក្លូអាក់ចំហរ ដោយសារលាមកស្អិតជាប់
- មាន់មិនស៊ីចំណី សំយ៉ុងក្បាលចុះក្រោម

លាមកស្អិតជាប់នៅក្លូអាក់កូនមាន់

រោគសញ្ញា (ប្រភេទ Typhose)

- កើតមានលើមាន់ជំទង់
- មិនស៊ីចំណី សំកុក
- លាមករាគពីពណ៌លឿងទៅពណ៌ខៀវ មានឆ្នូតឈាម

ការចម្លង

- តាមរយៈស៊ុត ឬការប៉ះពាល់ផ្ទាល់ជាមួយសត្វដែលផ្ទុកជម្ងឺ

ស្លាកស្នាម

- ពុលឡ៉ូស មានដុំពកពណ៌ប្រផេះនៅលើថ្លើម ផាល សួត បេះដូង កោះ និងពោះវៀន
- ទូហ្វូស ថ្លើម និងផាលរីក (មានពណ៌លឿង) ផ្លូវអាហារគ្របដណ្ដប់ដោយហ្វីប្រ៊ីន (Fibrin)

ដុំពកពណ៌ប្រផេះនៅថ្លើម

ការព្យាបាល

- ប្រើអង់រ៉ូហ្លុកសាក់ស៊ីន (Enrofloxacin) ។ ករណីកើតមានលើមនុស្ស ច្រើនបណ្ដាលមកពីការបរិភោគសាច់មាន់ដែលមិនបានចំអិនឲ្យបានឆ្អិនល្អ ។

ឃ. ជម្ងឺហ្គំបូរ៉ូ (Gumboro)

ជម្ងឺនេះបង្កឡើងដោយវីរុស ។ ច្រើនកើតលើមាន់ដែលមានអាយុតិចជាង ១០សប្ដាហ៍ ។

រោគសញ្ញា (ប្រភេទ Pullorose)

- មានសភាពអស់កម្លាំងខ្លាំង មិនអាចបញ្ឈរខ្លួនឯងបាន
- រាគទឹកពណ៌ស ប្រឡាក់ជាប់នៅរោមក្លូអាក់ មាន់ចឹកក្លូអាក់ និងរលាកក្លូអាក់

ស្លាកស្នាម

- ចង់ក្លូអាក់មានសភាពហើមពណ៌លឿង ហើយជួនកាលអាចមានឈាម

ការព្យាបាល

- គ្មានថ្នាំព្យាបាលទេ តែសត្វខ្លះអាចជា
- ចាក់វ៉ាក់សាំង

រាគសលាយទឹក

៣.៣.ជម្ងឺសរសៃប្រសាទ

ជម្ងឺនេះអាចបង្កឡើងដោយ ៖

- បាក់តេរី : បូទុយលីស (Botulism)
- វីរុស : ញូវកាស (Newcastle) និងម៉ារិក (Marek)
- សារធាតុគីមី : ជាតិពុល (ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត)

រោគសញ្ញាប្រព័ន្ធប្រសាទ រួមមាន ៖

- អស់កម្លាំង
- ខ្វិន / ពិការ
- ប្រកាច់តៃវ៉ៃ

ក. បូទុយលីស (Botulism)

វាបង្កឡើងដោយបាក់តេរីក្លូស្ទ្រីដ្យូម (Clostridi-um Botulimum) ។ បាក់តេរីនេះរស់នៅក្នុងបំពង់អាហាររបស់មាន់ និងបក្សីព្រៃ ហើយបញ្ចេញទៅក្នុងសំបុកចំណី ទឹក ដែលមាននៅក្នុងទ្រុងមាន់ ។ បន្ទាប់ពីសត្វស្លាប់ បាក់តេរីបានបញ្ចេញជាតិពុល ។ ដង្កូវដែលមាន

កូនដង្កូវលើសាកសពរលួយ

នៅក្នុងសាកសពសត្វនេះ ពេញទៅដោយជាតិពុល ហើយនៅពេលដែលមាន់ស៊ីដង្កូវនេះ ធ្វើឲ្យវាកើតមានជម្ងឺ ។

រោគសញ្ញា

- ទន់ជើង ធ្លាក់ស្លាប ទន់ក និងធ្លាក់ត្របកភ្នែក
- ភាពទន់នេះនឹងផ្ដើមពីជើងទៅស្លាប ក និង ត្របកភ្នែក ។

ការការពារ

- ប្រមូល និងកប់សាកសព ។

ការព្យាបាល

- មិនសូវមានប្រសិទ្ធិភាពទេ
- អាចប្រើប៉េង់ស្ត្រិប (Pen-Strep)

មាន់មានសភាពទន់

ខ. ជម្ងឺម៉ារ៉េក (Marek)

ជម្ងឺម៉ារេកបង្កឡើងដោយវីរុស គឺជាប្រភេទមហារីករបស់មាន់ ។

រោគសញ្ញា

- ខ្វិនជើង
- ជើងលាតសន្ធឹងទៅទិសផ្សេងគ្នា ជើងមួយសណ្ដូកទៅមុខ ឯជើងមួយទៀត សណ្ដូកទៅក្រោយ)

ខ្វិនជើង

ស្លាកស្នាម

- រីកសរសៃប្រសាទ ជាពិសេសសរសៃនៅផ្នែកខាងក្រោយជើង
- មានដុំពកនៅថ្លើម ផាល តម្រងនោម បេះដូង សួត សាច់ដុំ និងទងកោះ

ការព្យាបាល

- គ្មាន

ការការពារ

- ដោយចាក់វ៉ាក់សាំង

សរសៃប្រសាទចង្កេះរីកធំ ជាហេតុធ្វើឲ្យខ្វិន

៣.៨ ជម្ងឺលើស្បែក

ជម្ងឺនេះអាចបង្កឡើងដោយៈ

- បរាសិត : ចៃ ស្រមើរ ...
- វីរុស : អុតមាន់
- ការចឹកគ្នា : ទ្រុងចង្អៀត
- កង្វះវីតាមីន និងអាស៊ីដអាមីណេ

ក. បរាសិតខាងក្រៅ

- បរាសិតខាងក្រៅដែលច្រើនកើតនោះ គឺចៃ
- ចៃបង្កឲ្យដាច់រលាត់ស្បែក
- មាន់នៅមិនស្ងៀមមិនសូវស៊ី ឬដេកមិនស្រួល

កត្តាទាំងនេះធ្វើឲ្យការលូតលាស់យឺត ពងបានតិច និងងាយទទួលជម្ងឺ ។

ការព្យាបាល

ប្រើម៉ាឡាសុន ៥% (Malathion 5%) បាញ់ផ្ទាល់លើមាន់ ហើយរំលឹករៀងរាល់ ៣ខែម្តង ។ ម្យ៉ាងទៀតសំបុកក៏ត្រូវសំអាតដែរ។

បរាសិតនៅរោមជុំវិញគូទអាក់

ខ. ជម្ងឺអុត

ជម្ងឺអុតបង្កឡើងដោយវីរុស ។

រោគសញ្ញា

- ស្លាកស្នាមដុំពកនៅត្រង់កន្លែងគ្មានរោម
- ទំហំរបស់ដុំពកនេះរីកធំយ៉ាងរហ័ស ហើយរួមបញ្ចូលគ្នាទៅជាទំហំធំពណ៌លឿង និងមានក្រម៉ក្រៀម
- ក្នុងទម្រង់ជាខាន់ស្លាក់ គេឃើញមានស្លាកស្នាមនៅក្នុងមាត់ បំពង់អាហារ និងបំពង់ខ្យល់ដែលធ្វើឲ្យមានការពិបាកដកដង្ហើម ។

ការចម្លង

- កើតមានដោយសារការប៉ះផ្ទាល់ជាមួយស្បែកដែលដាច់
- ការខាំរបស់មូស និងសត្វល្អិតផ្សេងទៀត ក៏ជាការចម្លងជម្ងឺផងដែរ ។

ការចាក់វ៉ាក់សាំង

- គ្មានការព្យាបាលទេ តែជម្ងឺអុតមានការសាយភាយយឺត ដូចនេះការចាក់វ៉ាក់សាំងអាចបញ្ឈប់ការសាយភាយបាន
- ការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារ ដោយការជួសស្លាប
- ចាក់នៅពេលមាន់មានអាយុចាប់ពី ១០ថ្ងៃ
- ត្រូវប្រយ័ត្ន វ៉ាក់សាំងអុតជាប្រភេទវ៉ាក់សាំងរស់ ហើយវាបង្កជាជម្ងឺក្នុងទម្រង់ស្រាល ដូចនេះត្រូវចាក់តែមាន់ណាដែលមានសុខភាពល្អ ។

គ. ការចឹកគ្នា

ការចឹកគ្នា ចាប់ផ្តើមនៅពេលមាន់មិនទាន់ដុះរោមពេញ ឬនៅពេលមានអាយុពី ២-៣សប្តាហ៍ ។ សភាពបែបនេះបណ្តាលឲ្យមានការចឹកគ្នាដ៏សាហាវ ពិសេសប្រសិនបើមានរបួស ។ មាន់អាចចឹកគ្នារហូតដល់ស្លាប់។

មូលហេតុ

- កង្វះអំបិលសារធាតុរ៉ែ និងដោយសារបរាសិតខាងក្នុង
- ទឹកន្លែងចង្អៀតពេក

ការការពារ

- កាត់ជំពុះ
- ផ្តល់ចំណីមានជាតិសរសៃខ្ពស់

ឃ. កង្វះវីតាមីន

កង្វះវីតាមីនអា : ស្លាកស្នាមមាននៅលើភ្នែកត្របកភ្នែកស្អិតជាប់គ្នា (វីតាមីនអាជួយបង្កើតភ្នាសសើម) ។

កង្វះវីតាមីនដេ : ធ្វើឲ្យមាន់ដែលមានរោមពណ៌ក្រហម និងត្នោត ក្លាយទៅជាខ្មៅ

កង្វះវីតាមីនបេកំផ្លិច : ឃើញមានក្រម៉ក្រៀមនៅជុំវិញភ្នែក និងចំពុះ ។ បាតជើងមានសភាពស្ងួតបែកក្រហែង និងក្រិនដោយមានឈាម ។

កង្វះជីវជាតិចម្រុះ អាចឲ្យជម្ងឺងាយជ្រៀតចូល

ខ. កង្វះអាស៊ីដអាមីណេ

កង្វះលីស៊ីន : ធ្វើឲ្យអស់ពណ៌នៅរោមស្លាប ។

កង្វះមេត្យូនីន : រោមដុះមិនស្មើគ្នា រោមវែងខុសធម្មតា រោមមិនក្រាបរាបស្មើ ។

៤. លក្ខណៈទូទៅរបស់វ៉ាក់សាំង

វ៉ាក់សាំងសម្រាប់បង្ការការពារជម្ងឺ មិនមែនជាថ្នាំសម្រាប់ព្យាបាលទេ

- សត្វដែលអាចចាក់វ៉ាក់សាំងបាន គឺពេលដែលវាមានសុខភាពល្អ
- វ៉ាក់សាំង១មុខ អាចការពារជម្ងឺបានតែ ១មុខប៉ុណ្ណោះ
- ថ្នាំការពារខុសគ្នា មានវិធីប្រើខុសគ្នា (ផ្លូវបញ្ចូលថ្នាំ)
- ថ្នាំការពារជម្ងឺដូចគ្នាតែផលិតដោយក្រុមហ៊ុនខុសគ្នាក៏អាចមានវិធី ប្រើប្រាស់ខុសគ្នាដែរ។ ដូច្នេះគប្បីត្រូវដឹងឱ្យបានច្បាស់ពីវិធីប្រើប្រាស់ និងកំរិតប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងនីមួយៗ ។
- វ៉ាក់សាំងដែលនៅសល់ពីការប្រើប្រាស់ត្រូវដុតចោល
- អ្នកត្រូវកត់ត្រា ថ្ងៃ ខែ និង ចំនួនមាន់ចាក់វ៉ាក់សាំង
- ត្រូវចាក់ថ្នាំការពារដល់មាន់ទាំងអស់ និងចាក់បានទៀងទាត់ ទើបមានប្រសិទ្ធិភាព។

តារាងកម្មវិធីចាក់ថ្នាំការពារជម្ងឺមាន់

អាយុ	ឈ្មោះវ៉ាក់សាំងការពារជម្ងឺ	ផ្លូវបញ្ចូល	រំលឹកឡើងវិញក្រោយចាក់
១-៣ ថ្ងៃ	ជម្ងឺដង្កោកាច់ (ញ៉ូកាស I 2)	បន្តក់ក្នុងភ្នែក/ច្រមុះ	៦ ខែ
៧-១០ ថ្ងៃ	ជម្ងឺអុតមាន់	ជួសស្បែកផ្ទាំងស្លាបរង	១ ឆ្នាំ
២ ខែ	ជម្ងឺអាសន្នរោគ	ចាក់សាច់ដុំ	៦ ខែ

បញ្ជាក់:

ក្នុងករណីមាន់ទុកសម្រាប់ធ្វើមេ និងបា ត្រូវចាក់រំលឹកឡើងវិញ ៥-៦ខែ ម្តង (ជម្ងឺញ៉ូកាស ជម្ងឺអាសន្នរោគ និងជម្ងឺរលាកផ្លូវដង្ហើម)

កម្មវិធីទំលាក់ព្រូន

ទំលាក់ព្រូនលើកទី១ នៅពេលមាន់អាយុ ១ ខែ និងរំលឹកឡើងវិញ រយៈពេល ២ ទៅ ៣ ខែក្រោយមក ។ គេអាចប្រើថ្នាំ មេបង់ដាសុល សម្រាប់ទំលាក់ព្រូនមាន់ ។ ក្នុងថ្នាំ មេបង់ដាសុល ១ គ្រាប់ សម្រាប់ដាក់ឱ្យមាន់ទម្ងន់រស់សរុប ៥ គីឡូក្រាម។